

**SORU-CEVAP VE KAHOOT YÖNTEMİ İLE
YAPILAN PEKİŞTİRMENİN
HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARI VE
MOTİVASYON DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

**Güzel Nur ARAS
Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı**

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ
Yüksek Lisans Tezi-2020**

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**SORU-CEVAP VE KAHOOT YÖNTEMİ İLE YAPILAN
PEKİŞTİRMENİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN
BAŞARI VE MOTİVASYON DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Güzel Nur ARAS

**Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ**

**ERZURUM
2020**

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
TEŞEKKÜR	III
ÖZET	IV
ABSTRACT	V
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	VI
ŞEKİLLER DİZİNİ	VII
TABLolar DİZİNİ	VIII
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	4
2.1. Dünyada ve Türkiye’de Hemşireliğin ve Hemşirelik Eğitiminin Gelişimi	5
2.2. Hemşirenin Rollerini.....	6
2.3. Hemşirenin Eğitici Rolü	7
2.4. Hemşirelik Eğitiminde Başarı.....	9
2.5. Hemşirelik Eğitiminde Motivasyon.....	10
2.6. Eğitimde Pekiştirme ve Pekiştireç	10
2.7. Hemşirelik Öğretiminde Kullanılan Yöntemler	11
2.7.1. Soru-Cevap Yöntemi	12
2.7.2. Oyun Temelli Öğrenme Yöntemi ve Kahoot.....	14
3. MATERYAL VE METOT	17
3.1. Araştırmanın Türü.....	17
3.2. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Tarih.....	17
3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	17
3.4. Grupların Ayrılması	17
3.5. Verilerin Toplanması	18

3.6. Öğretim Materyali.....	21
3.7. Araştırmanın değişkenleri.....	23
3.8. Verilerin Değerlendirilmesi	23
3.9. Araştırmanın Etik İlkeleri	23
3.10. Araştırmanın Sınırlılıkları ve Genellenebilirliği.....	23
4. BULGULAR.....	25
5. TARTIŞMA.....	31
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	36
KAYNAKLAR	37
EKLER	47
EK-1 ÖZGEÇMİŞ	47
EK-2. ETİK BİLDİRİM VE İNTİHAL BEYAN FORMU.....	48
EK-3. ETİK KURUL ONAY FORMU	49
EK-4. KURUM İZİNİ	51
EK-5. ÖĞRENCİ BİLGİ FORMU.....	52
EK-6. BAŞARI TESTİ 1	53
EK-7. ÖĞRETİM METERYALİNE İLİŞKİN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ	56
EK-8. BAŞARI TESTİ 2	57
EK-9. GÖNÜLLÜLERİN BİLGİLENDİRİLMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROTOKOLÜ	60
EK-10. TEZ ADI DEĞİŞİKLİĞİ BİLDİRİM FORMU	61

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, değerli bilgi ve katkıları ile yöneten, tezimin her aşamasında yardımlarını esirgemeyen hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ'ye en derin saygı ve şükranlarımı sunarım.

Tez kapsamında çalışmalarım sırasında ilgi ve desteklerini esirgemeyen çalışma arkadaşlarıma, tez çalışmama katılan öğrencilerime, tez sürecinde yoğun eğitim dönemim boyunca sabırla beni destekleyen canım aileme ve Özgür YILDIZ'a, tez savunma aşamasında değerli katkı ve yorumlarından dolayı Prof. Dr. Reva BALCI AKPINAR ve Dr. Öğr. Üyesi Meyreme AKSOY'a teşekkür ederim.

Güzel Nur ARAS

ÖZET

Soru-Cevap ve Kahoot Yöntemi ile Yapılan Pekiştirmenin Hemşirelik Öğrencilerinin Başarı ve Motivasyon Düzeylerine Etkisinin Karşılaştırılması

Amaç: Bu araştırmanın amacı, soru-cevap ve kahoot yöntemi ile yapılan pekiştirmenin hemşirelik öğrencilerinin başarı ve motivasyon düzeylerine etkisinin araştırılmasıdır.

Materyal ve Metot: Yarı deneysel olarak yapılan bu araştırma, Ağrı’da bir devlet üniversitesinde hemşirelik bölümünde eğitim gören 65 öğrenci ile yürütüldü. Araştırmanın verileri Kasım 2019- Şubat 2020 tarihleri arasında toplandı. Verilerin toplanmasında “Öğrenci Bilgi Formu”, “Başarı Testi 1”, “Başarı Testi 2” ve “Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği (ÖMMÖ)” kullanıldı. Araştırmanın örneklemini Soru-cevap ve Kahoot olmak üzere iki gruba ayrıldı. Araştırmanın birinci aşamasında tüm örnekleme “Enfeksiyon Kontrolü ve Önlemleri” ile ilgili klasik yöntemle 8 saat eğitim verildi. Eğitimden hemen sonra her iki gruba da aynı sorular kullanılarak Kahoot grubuna Kahoot platformunda, Soru-cevap grubuna PowerPoint’te 30 dakika pekiştirme yapıldı. Araştırmanın ikinci aşamasında, eğitimden bir gün sonra “Öğrenci Bilgi Formu” ve “ÖMMÖ” doldurtulup, “Başarı Testi 1” uygulandı. Üçüncü aşamada ise; eğitimin kalıcılığını test etmek için, eğitimden 2 ay sonra “Başarı Testi 2” uygulandı. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama, yüzdelik, standart sapma, bağımsız gruplarda t testi, mann whitney u testi, ki-kare ve korelasyon kullanıldı.

Bulgular: Kahoot grubundaki öğrencilerin “Başarı Testi 1” toplam puan ortalamalarının 66.63 ± 11.02 , Soru-cevap grubundaki öğrencilerin 67.76 ± 15.62 olduğu bulundu. Kahoot grubundaki öğrencilerin “Başarı Testi 2” toplam puan ortalamalarının 51.25 ± 13.42 , Soru-cevap grubundaki öğrencilerin 47.03 ± 12.61 olduğu belirlendi. Soru-cevap ve Kahoot grubu öğrencilerinin “Başarı Testi 1” ve “Başarı testi 2” puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı saptandı ($p > 0.05$). Soru-cevap grubunun “ÖMMÖ” ve alt boyutlarının toplam puan ortalamaları incelendiğinde; “Dikkat” alt boyutunun 38.55 ± 5.16 , “Uygunluk” alt boyutunun 32.15 ± 4.12 , “Güven” alt boyutunun 34.48 ± 4.25 , “Memnuniyet” alt boyutu puan ortalamasının 22.70 ± 3.52 olduğu, ÖMMÖ toplam puan ortalamasının ise; 127.88 ± 13.64 olduğu belirlendi. Kahoot grubunun ÖMMÖ ve alt boyutlarının toplam puan ortalamaları incelendiğinde; “Dikkat” alt boyutunun 38.94 ± 6.46 , “Uygunluk” alt boyutunun 31.50 ± 4.21 , “Güven” alt boyutunun 32.69 ± 4.08 , “Memnuniyet” alt boyutu puan ortalamasının 23.16 ± 4.57 olduğu, ÖMMÖ toplam puan ortalamasının; 126.28 ± 16.88 olduğu saptandı. Kahoot ve Soru-Cevap grubunun ÖMMÖ toplam puan ortalaması, ÖMMÖ ve tüm alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı belirlendi ($p > 0.05$). Soru-Cevap grubu ve Kahoot grubu öğrencilerinin “Başarı Testi 1”, “Başarı Testi 2” ve ÖMMÖ toplam puan ve alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı belirlendi ($p > 0.05$).

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin başarı ve motivasyon düzeylerinde soru-cevap ya da kahoot yöntemi ile yapılan pekiştirmenin birbiri üzerinde üstünlüğü olmadığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Başarı, enfeksiyon kontrolü, hemşirelik eğitimi, motivasyon

ABSTRACT

Comparison of The Effect of Enhancement Achieved by Question-Answer and Kahoot Methods on the Success and Motivation Levels of Nursing Students

Aim: This study aims to investigate the effect of reinforcement made by question-answer and kahoot method on the success and motivation levels of nursing students.

Material and Methods: This semi-experimental research was carried out with 65 students studying at the nursing department of a state university in Ağrı. The research data were collected between November 2019 and February 2020. "Student Information Form", "Achievement Test 1", "Achievement Test 2" and "Teaching Material Motivation Scale (TMMS)" were used to collect data. The sample of the study was divided into two groups as Question and Answer and Kahoot. In the first stage of the research, 8 hours of training was given on the whole sampling "Infection Control and Precautions" using the classical method. Immediately after the training, the Kahoot group was reinforced with the same questions on the Kahoot platform and the Question-answer group in PowerPoint for 30 minutes, using the same questions. In the second stage of the study, one day after the training, "Student Information Form" and "TMMS" were filled out and "Achievement Test 1" was applied. In the third stage; "Achievement Test 2" was applied 2 months after the training to test the permanence of the training. Mean, percentage, standard deviation, independent groups t test, Mann Whitney u test, chi-square and correlation were used to evaluate the data.

Results: It was found that the total mean score of the students in the Kahoot group "Achievement Test 1" was 66.63 ± 11.02 , and the students in the question-answer group were 67.76 ± 15.62 . As for the "Achievement Test 2" total score average of the students in the Kahoot group were 51.25 ± 13.42 ; and for the students in the question-answer group it was determined 47.03 ± 12.61 . It was determined that there was no statistically significant difference between the scores of Kahoot and question and answer group students' "Achievement Test 1" and "Achievement test 2" ($p > 0.05$). When the total score averages of the questions and answers group "TMMS" and its sub-dimensions are examined; The mean score of the "Attention" sub-dimension was 38.55 ± 5.16 , the "Compliance" sub-dimension was 32.15 ± 4.12 , the "Confidence" sub-dimension was 34.48 ± 4.25 , the "Satisfaction" sub-dimension was 22.70 ± 3.52 , and total mean score of the students in "TMMS" was determined to be 127.88 ± 13.64 . When the total score averages of the Kahoot group in the TMMS and its sub-dimensions are analyzed, the sub-dimension of the "Attention" sub-dimension is 38.94 ± 6.46 , the sub-dimension of "Suitability" is 31.50 ± 4.21 , the average score of "Confidence" is 32.69 ± 4.08 , and the average score of "Satisfaction" is 23.16 ± 4.57 , and TMMS total score average was found to be 126.28 ± 16.88 . It was determined that there was no statistically significant difference between the TMMS total score average of the Kahoot and the Question and Answer group, TMMS and all the its sub-dimensions ($p > 0.05$). It was determined that there was no statistically significant relationship between the question and answer and Kahoot groups students' Achievement Test 1, "Achievement Test 2", and the TMMS total scores and its sub-dimensions ($p > 0.05$).

Conclusion: It was determined that the reinforcement performed by question-answer or kahoot method in nursing students' success and motivation levels did not have superiority over each other.

Key Words: Achievemnet, infection control, nursing education, motivation

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

ARCS	:	(Attention, Relevance, Confidence, Satisfaction) (Dikkat, Uygunluk, Güven, Memnuniyet)
IBT	:	İnternet tabanlı eğitim (Internet Based Training)
ICN	:	Uluslararası Hemşirelik Konseyi
ILO	:	Uluslararası Çalışma Örgütü
OL	:	Online öğrenme (Online Learning)
ÖMMÖ	:	Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği
TDK	:	Türk Dil Kurumu
THD	:	Türk Hemşireler Derneği
WBL	:	Web Tabanlı Öğrenme (Web Based Learning),

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No

Sayfa No

Şekil 3.1. Araştırma Planı..... 24

TABLULAR DİZİNİ

<u>Tablo No</u>	<u>Sayfa No</u>
Tablo 4.1. Grupların Bireysel ve Ailevi Özelliklerinin Dağılımı ve Karşılaştırılması ..	25
Tablo 4.2. Grupların Diğer Özelliklerinin Dağılımı ve Karşılaştırılması	27
Tablo 4.3. Öğrencilerin Gruplara Göre “Başarı Testi 1” ve “Başarı Testi 2” Toplam Puan Ortalamaları ve Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	28
Tablo 4.4. Soru- Cevap ve Kahoot grubunun ÖMMÖ ve Alt Boyutları Toplam Puan Ortalamaları ve Toplam Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	29
Tablo 4.5. “Soru Cevap” Grubu ve “Kahoot” Grubu Öğrencilerinin “Başarı Testi 1” ve “Başarı Testi 2” Puan Ortalaması ile ÖMMÖ ve Alt Boyutları Toplam Puan Ortalamaları Arasındaki İlişki.....	30

1. GİRİŞ

Hemşirelikte lisans eğitimi, toplumun ihtiyaçlarına yanıt verebilen, yeniliklere ve değişikliklere uyum sağlayabilen, hemşirelik uygulamalarına temel oluşturan bilgi, beceri, tutum ve davranış gibi mesleki özelliklere sahip hemşireler yetiştirmeyi amaçlayan Yüksek Öğretim Kurumları'na bağlı eğitim programıdır.¹⁻³ Hemşirelik eğitim programları öğrenciler için hem klinik, hem de teorik eğitimde, yoğunluğa, kaygıya, stres yüküne, başarı ve motivasyon düzeyine etki edebilecek programlardır.⁴⁻⁷ Bu nedenle hemşirelik lisans eğitiminde farklı yöntemler/teknikler kullanılması önerilmektedir. Hemşirelik eğitiminde kullanılan yöntemlere örnek anlatma, tartışma, problem çözme, örnek olay, demonstrasyon, beyin fırtınası, rol yapma, drama, simülasyon, grup çalışmaları ve eğitsel oyunlar örnek olarak verilebilir.⁸

Öğrencinin öğrenme çabası göstermesini desteklemek, dikkatini toplamak, öğrenci için hazırlanan öğrenme materyali ile etkileşime girmesini desteklemek, bir davranışın/öğrenmenin kalıcılığını sağlamak amacıyla kullanılan stratejilerden biri de pekiştirme dir.⁹ Pekiştiriciler, birey için öğrenme ve davranış güçlendirici etkiye sahiptir. Eğitimciler, eğitim verirken öğrenmeyi pekiştirmek amacıyla bireyler için uygun pekiştirici seçmelidir.^{9, 10}

Soru cevap yöntemi önemli bir öğretim stratejisidir. Soru-cevap yönteminde, öğretmen belirlediği konu ile ilgili soruları önceden hazırlar ve sınıfa yöneltir. Öğrencilerden cevap bekler, verilen cevapları değerlendirir. Bu yöntem ile anlama kolaylaşırken, düşünme yeteneği de gelişir. Öğrencilere soru sormak öğrencilerin motivasyonunu artırır, aktif katılımı destekler.^{11, 12}

Öğrenmeyi arttırmak amacıyla kullanılan yöntemlerden biride de “Oyun Tabanlı Öğrenme”dir. Oyunlaştırma, birey için sıkıcı ve zor görünen uygulamaları eğlenceli hale getirdiği ve motivasyon sağladığı için öğrenmede etkili bir yaklaşım olarak karşımıza

çıkılmaktadır.¹³ Oyunlaştırma eğlenmeyi sağlarken, “Oyun Tabanlı Öğrenme” ise eğlenirken öğretmeyi amaçlamaktadır.¹⁴ Oyunlaştırma öğrenenler için, öğrenme sürecini daha çekici ve aktif hale getirmek için kullanılır.¹⁵ Bir içeriği veya etkinliği oyunlaştırabilecek uygulamalardan biri Web 2.0. aracı olan ‘Kahoot’ uygulamasıdır. Kahoot’un kullanımı kolaydır ve güvenli bir ortamda gerçek zamanlı geri bildirim sağlayabilmektedir.¹⁶ Öğrenciler arasında belli bir rekabet ortamının oluşması, doğru cevap sayısına yönelik verilen yanıt süresinin dereceli bir puan sağlaması “Oyun Tabanlı Öğrenme”lerden biri olan Kahoot’un temel avantajlarından biridir. Yapılan araştırmalarda; oyunlaştırma sürecinin iyi bir şekilde düzenlenmesi ile öğrencilerin dersle alakalı materyallerle daha uzun süre vakit geçirebilecekleri ve içsel motivasyonlarının artırılacağı ifade edilmektedir.¹⁷⁻²³

Yurt dışı literatür incelendiğinde farklı alanlarda (Eğitim bilimleri, tıp, sağlık bilimleri) Kahoot kullanımının motivasyon ve başarı düzeylerine etkisi incelenmiştir.^{19, 22-24} Yurt içi literatür incelendiğinde; Kahoot kullanımının başarı ya da motivasyon üzerine etkisini inceleyen araştırma çok kısıtlı sayıdadır.^{20,21} Ayrıca Kahoot ve soru cevap yöntemlerinin pekiştirici olarak kullanımının hemşirelik eğitiminde başarı ve motivasyon düzeyleri üzerine etkisini inceleyen çalışmaya rastlanmamıştır. Küreselleşen dünyanın getirdiği değişimler ile hemşirelik eğitiminde yeni yöntemlerin aktif olarak kullanılması kaçınılmazdır. Hemşirelik eğitimi bireyin, ailenin, toplumun alacağı hizmetin kalitesi için önemli bir unsurdur. Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinde soru-cevap ve kahoot’un pekiştirici olarak kullanımının başarı ve motivasyon düzeylerine etkisini incelemeyi ve bu konu ile ilgili yapılacak olan araştırmalara katkı sağlamayı amaçlanmaktadır.

Araştırma Hipotezleri;

H1. Soru-Cevap yönteminin pekiştirici olarak kullanımı öğrencilerin başarısını artırır.

H2. Soru-Cevap yönteminin pekiştireç olarak kullanımı öğrencilerin motivasyonunu artırır.

H3. Kahoot yönteminin pekiştireç olarak kullanımı öğrencilerin başarısını artırır.

H4. Kahoot yönteminin pekiştireç olarak kullanımı öğrencilerin motivasyonunu artırır.

2. GENEL BİLGİLER

Türk Hemşireler Derneği (THD) hemşireliği; “Bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını ve esenliğini koruma, geliştirme ve hastalık halinde iyileştirme amacına yönelik hemşirelik hizmetlerinin planlanması, örgütlenmesi, uygulanması, değerlendirilmesi ve bu hizmetleri yerine getirecek kişinin eğitiminden sorumlu; bilim ve sanattan oluşan bir sağlık disiplini” olarak tanımlamıştır.^{25, 26} Uluslararası Hemşirelik Konseyi (ICN) hemşireliği “bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeye yardım eden ve hastalık halinde iyileştirme ve rehabilite etmeye katılan bir meslek grubu, ayrıca sağlık ekibinin tedavi edici ve eğitsel planlarının geliştirilmesi ve uygulamasına katılan kişiler” olarak tanımlamıştır.^{26, 27} 02.05.2007 tarihli Resmi Gazetede, 5634 kanun numaralı, 26510 sayılı kanunun 1. maddesinde kimlere ‘Hemşire’ unvanı verildiği açıklanmıştır. Burada “Türkiye’de üniversitelerin hemşirelik ile ilgili lisans eğitimi veren fakülte ve yüksekokullarından mezun olan ve diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilenler ile öğrenimlerini yurt dışında hemşirelik ile ilgili, Devlet tarafından tanınan bir okulda tamamlayarak denklikleri onaylanan ve diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilenlere ‘Hemşire unvanı’ verilir” maddesi yer almaktadır.²⁸ Hemşireyi ‘özel bir sağlık personeli’ olarak tanımlayan Watson, hemşireliği “sağlığı geliştirici, hastalık durumunda iyileştirici, hastalıkları önleyici ve bakım verici, kişiler arası derin insani bir aktivite” olarak tanımlar.²⁹ Florence Nightingale ise hemşireliği “hastayı iyileştirmek için hasta çevresini düzenleme ve iyileştirme eylemi” olarak tanımlar. Hemşireliğin en modern tanımını yapan ICN’nin de bu tanımı benimsediği Virginia Henderson, hemşireyi “Hemşirenin temel ve benzersiz görevi, sağlam ve hasta bireylere, sağlıklarını korumaları veya tedavileri sırasında veya huzur içinde ölmeleri için yardım eden güç olmaktır. Hemşire bu yardımı, birey yeterli kuvvet, istek ya da bilgiye sahip oluncaya ve bunları yardımsız

yapabilecek duruma gelinceye kadar sürdürür ve bireyi en kısa zamanda bağımsızlığına kavuşturmayı amaçlar” şeklinde tanımlamıştır.^{30, 31}

2.1. Dünyada ve Türkiye’de Hemşireliğin ve Hemşirelik Eğitiminin Gelişimi

Mesleklerin doğuşunun kaynağı insan ihtiyaçlarıdır. Şüphesiz hemşirelik de insan ihtiyaçları sonucu ortaya çıkan bir meslek olmuştur. Hemşireliğin doğuşu da insanoğlunun varlığı kadar eskidir. Bu mesleğin doğuşu tarihin ilk devirlerinden beri hasta ve düşkünlere yapılan yardımlarla başlamıştır.^{32, 33} Hemşireliğin her ne kadar ilgi alanı hastalık olsa da, hemşirelik dindar ve kendini zevklerinden mahrum etmek isteyen kişiler tarafından yapılmıştır.^{32, 33} Müslümanlarda yaralı ve hasta bakımı için ilk kadın topluluğu Hz. Muhammed zamanında kurulmuştur. İslamiyette ilk hastane emeviler zamanında Halife Velid Bin Abdulmelik tarafından Hicretin 88. yılında açılmıştır. Anadolu Selçuklu zamanında önemli hastaneler ve tıp merkezleri kurulmuştur.^{32, 33}

Hemşirelik XVI. Yüzyıla kadar din ve kliseye bağlı bir şekilde yapılmıştır. Fakat rönesansla birlikte dini kuruluşların gözden düşmesiyle, dini kuruluş ve hastahanelerde çalışan kişiler uzaklaştırılmış, bu mesleği icra eden yetenekli kişiler bulunamadığı için hemşirelikte gerilemeye neden olmuştur. 1840 yılında Elizabeth Fry, hemşirelikte yaşanan sıkıntıların önüne geçmek için Hayır Sever Hemşireler Örgütü’nü İngiltere’de kurarak ilk adımı atmıştır. 1848’de John’s House’da Londra hastanesinde 2 yıllık bir eğitim programı hazırlayıp, bu süreyi başarıyla tamamlayan kişilere hemşire (nurse) unvanını vererek ilk İngiliz hemşirelik çalışmalarını başlatmıştır.^{32, 33}

Modern anlamda hemşireliğin gelişmesi ve kurulması cumhuriyet devriyle başlamıştır. Kırım Savaşı’nda Osmanlı gerekli yardımın sağlanması amacıyla başta Selimiye Kışlası olmak üzere birçok kışlayı boşaltıp müttefiklerine vermiştir. Fakat bu kışlaların zaman kısıtlılığı nedeniyle gerekli düzenlemeler yapılmadan hastane olarak kullanılması birçok sorunu beraberinde getirmiştir.^{25, 32} Devrin savunma bakanı Sidney

Herbert, Nightingale'e bir mektup yazıp hemşire ekibinin başında hükümetin koruması altında Türkiye'ye gitmesini rica etmiştir. Böylece Nightingale 38 kişilik bir hemşire ekibi ile Selimiye Kışlasına gelip önemli işler başarmıştır.^{25, 32} Nightingale ekibiyle birlikte yaptığı bakım ve düzenlemeler ile %42 olan ölüm oranını, 1856 yılında Üsküdar'dan ayrılırken %2'ye düşürmüştür. Ayrıca; hemşireliğin önemli rollerinden biri olan bakım rolünün önemini ortaya koyarak hemşireliğin ilerlemesini hızlandırmıştır.³²

2.2. Hemşirenin Roller

Toplumun ve sağlık bakım sisteminin önemli bir bölümü ve parçası olan hemşirelerin günümüz çağdaş hemşirelik rolleri bakım verici, eğitici, araştırmacı, yönetici, karar verici ve savunucu olmak üzere altıya ayrılır.²⁵ Hemşirenin bakım verici rolü, geleneksel ve en eski rolüdür. Hemşireliği hemşirelik yapan rolü bakım verici rolüdür. Ayrıca hemşire bu rolde tamamen özerktir. Hemşire bakım rolünü verirken birey merkezli çalışır. Hastanın/bireyin kaybettiği fonksiyonları geri kazanmasına yardımcı olunması ve bu süreçte ihtiyaçlarının giderilmesi hemşirelik bakımının önemli bir parçasıdır.³⁴⁻³⁸ Her yaşta bireyin bakım gereksinimi vardır ve hemşire hasta/sağlıklı bireylere ihtiyaç duydukları bireyselleştirilmiş bakımı vermekle yükümlüdür. Hemşirenin bu rolü yerine getirmesinde, lisans döneminde aldığı eğitim ve tecrübeleri önemli rol oynamaktadır.³⁴⁻³⁸

Hemşirenin araştırmacı rolü sağlığı, alandaki uygulamaları, hizmet ve bakım kalitesini geliştirmeyi, yeni bilgiler ışığında bireyselleştirilmiş bakımın kalitesini ve mesleğin bilimsel bilgi içeriğini arttırmayı içerir. Ayrıca hemşirenin araştırmacı rolü, bilgiyi bakım hizmetlerinde kullanmak için gerekli araştırmaları planlamak ve ortaya çıkan sonuçları alanda uygulamak için bireylerle işbirliği yapmayı kapsamaktadır.^{38, 39} Hemşirenin öncelikli görevi bireye bireyselleştirilmiş bakım hizmetlerini sunmak ve bu doğrultuda her bireye özgü bakım planı hazırlamaktır. Hemşire hazırladığı bakım planında yönetici rolündedir.^{25, 38, 40} Hemşirenin yöneticilik rolü, bireylere

bireyselleştirilmiş bakım planı hazırlamayı, uygulamayı ve değerlendirmeyi kapsamaktadır. Diğer taraftan sağlık çalışanlarını koordine etme, liderlik yapma, klinik işleyişin yönetimini sağlama, sağlanan ekonomik kaynakları yönetme ve bireyi koruma, kurumu bireye karşı temsil etme gibi sorumlulukları da kapsamaktadır.^{25, 38, 40}

Bakım hizmetlerinin sunulmasında hemşire etik iklimde kalma, iki farklı bakım arasında kalma, kritik durumlarda eleştirel düşünebilme gibi pekçok problemle karşılaşabilir. Bu süreçte hastanın mahremiyetine ve özerkliğine saygı gösterip hasta ve ailesi ile iş birliği yapmalı ve bakım hizmetlerini bu doğrultuda hazırlamalıdır. Bu durumlarda hemşire eleştirel düşünme becerisini ve karar verme becerisini kullanıp doğru kararı vermekle yükümlüdür.^{25, 38} Hemşirenin savunucu rolü hasta bireyin hakkını korumayı esas alır. Bu rolde hemşire, hastanın ihtiyacı doğrultusunda gerekli bilgilendirmeleri yapmak, hastaya yapılacak gereksiz işlemleri önlemek, hastayı tanı ve tedavileri işlemleri ile ilgili olası yan etkilerinden ve komplikasyonlarından korumak, hastanın bağımsızlığını korumak, hastanın karar vermesinde yardımcı olmak, kendini ifade edemeyecek ya da koruma ihtiyacı olan bireyin gerekirse sözcüsü olmak ve haklarını korumakla sorumludur.^{25, 38}

2.3. Hemşirenin Eğitici Rolü

Küreselleşen dünyanın getirdiği yenilikler hemşirelerin rol ve sorumluluklarında değişimlere neden olmuştur. Değişmesi güç olan rollerden biri hemşirenin eğitici rolüdür. Bu rol, bireye, aileye, hemşireye, hemşirelik öğrencilerine yönelik olup, sağlık hizmetleri alanlarının tümünde hemşireden beklenen roldür.⁴¹ Hemşire toplumun, toplumu oluşturan ailenin ve aileyi oluşturan bireylerin sağlığını geliştirmek, korumak için eğitim verir. Aynı zamanda yeni hemşireleri eğitmek de hemşirelerin temel işlevlerindedir.^{25, 38} 19 Nisan 2011 Salı günü 27910 sayı ile resmi gazetede yayımlanan Hemşirelik

Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikte Ek 3'te eğitim konularının çoğu "Hemşirelik Kararı ile Uygulanır" başlığı altında toplanmıştır.⁴²

Hayatla beraber sona eren eğitim, bireyin davranışlarını kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı ve istendik bir biçimde değiştirme sürecidir. Eğitim genellikle eğitim kurumlarında gerçekleşen planlı ve düzenli bir şekilde yapılan sistemli etkinliklerdir.⁴³ Öğrenme bireyin yaşantılarının ürünü sonucu kalıcı izi olan bir davranış değişikliği olarak tanımlanmaktadır.⁴³ Günümüz eğitimi çağdaş yaklaşımlar ile ele alındığında; öğrenmenin ezberci, sadece eğitici merkezli yaklaşımla gerçekleşmeyeceği için sıklıkla geleneksel yaklaşımı sorgulayanlar, öğretme-öğrenme sürecinde etkin katılımın önemini vurgulamaktadır.⁴⁴ Eğitimde ve öğrenmede kullanılan yöntemler/teknikler öğrencilerin başarısını, motivasyonunu, stres düzeyini etkileyebilmektedir. Uygulamaya dayalı tüm disiplinlerin eğitim programlarında olduğu gibi hemşirelik eğitiminde de teorik bilgi ve klinik deneyim birbirini tamamlayan ayrılmaz parçalardır.⁴⁶ Uygulamalı bir eğitim olan hemşirelik eğitiminde, öğrenciler yoğun kaygı ve stres yaşayabileceği için, başarı ve motivasyon düzeyi önemli ölçüde etkilenebilmektedir.⁴⁶

Hemşireler bireye, aileye, topluma gereksinimlerine yönelik terapötik bir ilişki başlatarak sağlığı sürdürmek, geliştirmek, korumak, hastalık durumunda eski sağlığına kavuşturmak, bireydeki yetersizlikleri gidermek için bilimsel ve bireysel bakım sağlayarak hizmet vermektedir.^{45, 46} Hemşireler, bakımı alacak olan bireyin, ailenin ve toplumun bakımı nasıl sürdürebileceği konusunda da eğitimlerini devam ettirirler. Hemşireler bakımı sunmalarının yanı sıra bakımın daha kaliteli sunumunu sağlayabilmek için bakımın uygulayıcısı olan hemşirelik öğrencilerinin eğitiminden de sorumludur.⁴⁷ Öğrencilere verilen eğitimin yeterliliğini saptayabilmek ve en üst düzeyde öğrenmesini sağlamak, öğrencilerin durumundaki ilerlemeyi değerlendirmek ve kullanacağı eğitim yöntemlerini/tekniklerini seçmek de hemşirelerin eğitici rolünün parçalarındandır.⁴⁷

Hemşirelerin bu rolde tamamen özerk olması, eğitimin içeriğini ve verilmiş biçimini belirlemesine yardımcı olmaktadır. Yıllardır sağlık meslek eğitiminde değişiklikler yapılmasının gerekliliği vurgulanmaktadır; çünkü hizmetin sunumunu en etkili şekilde değiştirecek olan kişiler geleceğin uygulayıcıları olacaktır. Verilen eğitimin mümkün olan en üst düzeyde anlaşılmasını sağlamak, daha sonra anlaşılıp anlaşılmadığını belirlemek ve eğitim alanının bilgi düzeyindeki ilerlemesini değerlendirmek de eğitimin rollerindedir.⁴⁸

2.4. Hemşirelik Eğitiminde Başarı

Hemşirelikte lisans eğitimi, toplumun ihtiyaçlarına yanıt verebilen, yeniliklere ve değişikliklere uyum sağlayabilen, hemşirelik uygulamalarına temel oluşturabilen bilgi, beceri, tutum ve davranış gibi mesleki özelliklere sahip hemşireler yetiştirmeyi amaçlayan Yüksek Öğretim Kurumları'na bağlı eğitim programıdır.¹⁻³ Hemşirenin temel eğitimi, lisans ve mezuniyet sonrası eğitimi ile direk ilişkilidir.³⁸ Hemşirelik eğitim programları öğrenciler için hem klinik, hem de teorik eğitimde yoğunluklara, kaygıya, stres yüküne neden olabilecek, başarı ve motivasyon düzeyine etki edebilecek programlardır.⁴⁻⁷ Bu nedenle hemşirelik lisans eğitiminde farklı yöntemler/teknikler kullanılması önerilmektedir. Türk Dil Kurumuna göre başarı 'Başarmak işi, muvaffakiyet' olarak tanımlanmaktadır.⁴⁹ Akademik başarı ise; öğrencinin dersten aldığı not veya puan ortalaması olarak açıklanmaktadır. Bu notlar öğrencinin dersten veya akademik programdan ne kadar yararlandığının bir göstergesidir.^{50, 51} Hemşirelik eğitiminde akademik başarıyı etkileyen etmenler ile ilgili çalışmalar mevcuttur.^{52, 53} Eğitimin kalitesini ve akademik başarıyı arttırmaya yönelik çalışmalar ise devam etmektedir.⁵²

2.5. Hemşirelik Eğitiminde Motivasyon

Türk Dil Kurumu'na (TDK) göre motivasyon Fransızca kökenli bir sözcük olup, “İsteklendirme, güdülenme” olarak tanımlanmıştır.⁵⁴ Watters ve Ginns⁵⁵ ise motivasyonu “davranışın ortaya çıkması için harcanan çabayı gösteren psikolojik yapı” diye tanımlamıştır. Ryan ve Deci⁵⁶ motivasyonu “bireyin istendik bir davranış için harekete geçmesi” olarak tanımlanmaktadır. Motivasyon içsel ve dışsal olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Oyunlaştırmada içsel motivasyon daha çok önem taşımaktadır.^{57,58} Bireyin herhangi bir zorlaştırma olmaksızın sadece keyif aldığı için faaliyete geçmesi içsel motivasyon olarak adlandırılırken, dışsal motivasyonda motivasyon kaynağının bir komut veya bir sözlü uyarana dış etkilerden ayrılması durumu vardır. İçsel motivasyonda bireyde aktive olma durumu vardır. Fakat dışsal motivasyon sonuç odaklıdır.^{57,58}

Üniversite öğrencileri ile yapılan bir çalışmada⁵⁹ öğrencilerin akademik motivasyonları üzerinde etkili olan bazı faktörlerin; öğrenme isteği, stres, stresle başa çıkabilme, bağımsızlık, iyi bir gelecek ve kariyer olduğu belirlenmiştir. Hemşirelik öğrencileri ile yapılan bir araştırmada⁶⁰ öğrencilerin liderlik davranışlarının, mesleki motivasyon düzeylerini olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin akademik başarılarını, mesleki doyumlarını ve motivasyon düzeylerini arttırmak için eğitsel ve bilimsel etkinliklerde rol ve sorumluluklar verilmeli, uygun fırsatlar sağlanmalı, problem çözme becerileri geliştirilmelidir.⁶⁰

2.6. Eğitimde Pekiştirme ve Pekiştireç

Yirminci yüzyılda psikolojinin en önemli başarılarından biri olan pekiştirme, bir davranış ve onu izleyen bir olay arasındaki ilişki olarak tanımlanabilmektedir.⁶¹ İlk olarak Pavlov⁶² davranış kalıplarını iki farklı uyaranlara eşleştirerek aynı davranış tepkisinin birlikte nasıl oluştuğunu açıklamaya çalışmıştır. Watson⁶² ise iki farklı uyaranla davranış

tepkisinin nasıl oluştuğunu Pavlov'a benzer ama farklı şekilde açıklamıştır. İlk kez Skinner⁶² pekiştirmenin insanların günlük yaşamında pekçok alanda etkili olduğunu ortaya koymuştur. Skinner çeşitli pekiştireç tarifeleri ve bu tarifelerin davranışa olan etki gücünü ölçmeyi ve genellemeyi başarmıştır.⁶²

Pekiştirmenin amacı; öğrencinin öğrenme çabası göstermesini desteklemek, dikkatini toplamak, ilgi odağını derse yöneltmek, öğrenci için hazırlanan öğrenme öğeleri ile etkileşime girmek ve yeni bir davranış tepkisi oluşturmaktır.⁹ Bir davranışın ilerde tekrarlanma olasılığını arttıran uyarıcılara pekiştireç denilmektedir.⁹ Pekiştireçler, birey için öğrenmeyi veya davranışı güçlendirici etkiye sahiptir. Eğitimciler eğitim verirken öğrenmeyi pekiştirmek amacıyla bireyler için uygun pekiştireci seçmelidir. Uygun pekiştireç seçilmezse, pekiştireç kullanımında pekiştirmeyi zayıflatıcı etkiler ortaya çıkabilir.^{9, 10} Öğretimde pekiştireçler kullanılırken, pekiştirecin öğrenciler gözünde pekiştireç özelliğine sahip olması ve pekiştirecin de öğrenciler üzerinde güçlendirici etkisi olması gerekmektedir.⁹

2.7. Hemşirelik Öğretiminde Kullanılan Yöntemler

Klasik eğitim, ülkemizde eğitim kurumlarında sıklıkla kullanılmaktadır. Klasik eğitimde, eğitim faaliyeti genellikle öğretmenden öğrenciye tek yönlü bir bilgi aktarımı şeklinde olmaktadır. Öğrencinin katılımı istenmemekte, sessizce dinlemeleri öğretim için uygun bir ortam olarak görülmektedir.⁶³ Bu ortamda başarı ise, genellikle aktarılan bilgilerin ne kadarının hafızada kaldığının ölçülmesi yoluyla yapılmaktadır. Üniversitelerden mezun edilen öğrencilerin mesleki yeterliliğe sahip olup olmadıklarına ve istihdam edilecekleri işyerlerinin bekleyişlerine uygun olup olmadığı hiç önemsenmemektedir.⁶³ Gelişen teknolojiler, öğrenme stillerini, öğretmenden ve öğrenme ortamlarından beklentilerini de değiştirmiştir.⁶⁴

Klasik eğitim öğrencilerin sıkılmalarına neden olabilir. Bu nedenle eğitimde farklı yöntemlerin kullanılması yararlı olabilir. Hemşirelik eğitiminde bu yöntemlere anlatma, soru-cevap, tartışma, problem çözme, gezi gözlem, örnek olay, demonstrasyon, laboratuvar yöntemi, beyin fırtınası, rol yapma, drama, simülasyon, ikili ve grup çalışmaları, mikro eğitim ve eğitsel oyunlar örnek verilebilir.⁸ Hemşirelik öğretiminde kullanılan simülasyon eğitiminin öğrencilerin kendilerine olan güvenini arttırdığı, klinik karar verme becerilerini geliştirdiği, deneyim kazanmak için olanak sağladığı, anksiyetenin azalmasına yardımcı olduğu, yapılan işin kalitesini arttırdığı, teknik beceri, karar verme ve değerlendirme, ekip çalışması konularında beceri kazandırdığı belirlenmiştir.⁶⁵ Hemşirelikte eleştirel düşünceyi geliştirmek için drama yönteminin kullanılması ve bunun müfredat hazırlanırken göz önünde bulundurulması gerektiği ortaya konulmuştur.⁶⁶ Ayrıca; hemşirelik öğrencilerinin psikomotor gelişimlerinde video destekli eğitimin de, hemşirelik eğitiminin niteliğini olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir.⁶⁷

2.7.1. Soru-Cevap Yöntemi

Öğrenme ve öğretme stratejisinin önemli bir parçası olan soru sorma yöntemi ile bilginin yeniden kullanılması, bilginin genişletilmesi, yeni fikirlerin açığa çıkartılması, bilginin pekiştirilmesi, verilen eğitimin yeterliliğinin değerlendirilmesi, öğrencilerin düşünme yeteneklerinin geliştirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca; konuyu anlamayı kolaylaştırma, eksiklikleri giderme, konuyu gözden geçirme, fikirler arasında bağlantı kurma, öğrencide merakı arttırma gibi avantajları da bulunmaktadır.⁶⁸ Bu yöntemi eğiticiler farklı şekilde ve tekniklerde kullanabilmektedir.⁴³

Soru- cevap yönteminde, öğretmen belirlediği konu ile ilgili soruları önceden hazırlar ve soruları sınıfa yöneltir. Öğrencilerden cevap bekler, verilen cevapları değerlendirir.^{11, 12} Eğitimci sunum sırasında ilgiyi canlı tutmak ve öğrencinin katılımını

sağlamak amacıyla bu teknikten yararlanmalıdır.⁴³ Eğitici soruyu ya tüm gruba ya da gruptan birine yöneltebilir. Ayrıca; katılımcılardan birine adıyla hitap ederek soruyu sorup, soruyu duraklatıp, aynı soruyu başka bir katılımcıya yöneltebilir.⁴³ Fikirleri ve bilgileri gözden geçirme imkânı sağlayan soru sorma, öğrenme ve öğretme işleminin önemli bir parçasıdır. Soru-cevap yöntemi öğrencide merak uyandırır, fikirler arasında bağlantı kurmayı kolaylaştırır. Bu yöntem ile anlama kolaylaşırken, düşünme yeteneği de gelişir.^{11, 12} Destekleyici bir sınıf ortamında öğrenciler katılımlarının değerlendirilmesini isterler. Öğrencilere soru sormak aktif katılımı destekler, öğrencilerin motivasyonunu artırır.^{11, 12} Son dönemlerde hemşirelik eğitiminde eleştirel düşünme önem kazanmıştır. Bu nedenle öğrencilere üst düzey düşünme becerisi kazandırma eğitimin temel hedeflerinden biri olmalıdır. Üst düzey düşünme de etkin soru sormayı içermektedir.⁶⁸

Toker ve Küçükylmaz'ın⁶⁹ öğrencilerin AIDS bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla yaptığı araştırmada; soru-cevap yönteminin eğitimi daha verimli hale getirdiğini belirtmişlerdir. İnce Aka ve ark.'nın⁷⁰ soru-cevap yöntemine dayanan Portfolyo ile ilgili yaptığı araştırmada; öğrencilerin gelecek kaygıları ve genel kaygılarına etkisi olduğunu belirlemişlerdir. Başaranoğlu ve ark.'nın⁷¹ öğrencilerle yaptığı araştırmada; dersi anlamada zorluk çekenlerin sayısının anlamlı düzeyde azaldığı ve bunun derslerde kullanılan soru cevap yöntemi ve ödüllendirmenin etkisinin olabileceği belirtilmiştir. Polat ve Yılayaz'ın⁷² yaptıkları araştırmada; okuma-yazma-sunma tekniği uygulanan deney grubunun, soru cevap yöntemi kullanılan kontrol grubuna göre öğrencilerin başarılarını daha da arttırdığı belirlenmiştir. Çakıroğlu ve Baki'nin⁷³ yaptığı araştırmada; soru-cevap yönteminin öğrencilerin derse yönelik tutumlarını istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde değiştirmediğini saptanmışlardır. Oktay ve ark.'nın⁷⁴ yaptığı araştırmada; soru cevap, düz anlatım vb. yöntemlerin kullanıldığı derslerde bilgi düzeyini incelemiş ve anlamlı bir fark olmadığını belirtmiştir. Yılmaz'ın⁷⁵ yaptığı araştırmada; soru cevap

yöntemine dayanan clicker kullanımına alternatif olarak cep telefonu kullanımının etkisi incelemiş ve cep telefonunun kullanılabilceği önerilmiştir. Liu⁷⁶ yaptığı araştırmada; soru-cevap yönteminde nezaket ve iş birliği ilkelerine dikkat edilmesini belirtmiş, bu ilkelere uyularak soru-cevap yönteminin bir öğrenme ortamının yaratmasının yanısıra, öğrencilerin özgüvenlerini arttırdığını ve olumlu ilişkiler geliştirilmesinde yararlı olduğunu belirtmiştir. Novitawi ve ark.⁷⁷ yaptıkları araştırmada; soru-cevap yönteminin daha erken yaşlarda bile anlama yeteneğini geliştirdiğini belirtmişlerdir.

2.7.2. Oyun Temelli Öğrenme Yöntemi ve Kahoot

“Oyun Tabanlı Öğrenme” öğrenmeyi arttırmak amacıyla kullanılan yöntemlerden biridir. Oyunlaştırma, birey için sıkıcı ve zor görünen uygulamaları eğlenceli hale getirdiği ve motivasyon sağladığı için öğrenmede etkili bir yaklaşım olarak karşımıza çıkmaktadır.¹³ Oyunlaştırma eğlenmeyi sağlarken, “Oyun Tabanlı Öğrenme” ise; eğlenirken öğretmeyi amaçlamaktadır.¹⁴ Oyunlaştırma öğrenenler için öğrenme sürecini daha çekici ve aktif hale getirmek için kullanılır.¹⁵ Bir içeriği veya etkinliği oyunlaştırabilecek uygulamalardan biri Web 2.0. aracı olan ‘Kahoot’ uygulamasıdır. Günümüzde küreselleşen dünyanın getirdiği değişimlerle birlikte Web tabanlı öğretimin; web tabanlı öğrenme (Web Based Learning (WBL)), internet tabanlı eğitim (Internet Based Training (IBT)), çevrimiçi öğrenme (Online Learning(OL)) gibi farklı adları vardır.⁷⁸

Kahoot uygulaması ile çevrimiçi sınav, anket ve tartışma oluşturulabilmektedir. Sisteme girmek ve üye olmak için “getkahoot.com” adresi kullanılmaktadır. Üye olduktan sonra oluşturulan hesap üzerinden sorular ve cevaplar tek tek yazılarak (doğru cevap belirtilerek) küçük sınavlar oluşturulabilmektedir. Ayrıca sorulara fotoğraf veya video eklenebilmektedir. Kahoot uygulamasında eğitici hemşireler soruları dersten önce hazırlamaktadır. Telefona gelen bir giriş kodu ile öğrenciler mobil cihaz veya

bilgisayarlarıyla internet aracılığıyla soruları tek tek yanıtlamakta ve puan toplamaktadır. Sorular bitinceye kadar ilk üç öğrencinin adı ekranda gösterilmektedir. Öğrenciler uygulama ile ilgili dönüt verebilirken, öğretici eksiklikleri sonuç raporu ile görebilmektedir.²⁴

Yapılan araştırmalarda; oyunlaştırma sürecinin iyi bir şekilde düzenlenmesi ile öğrencilerin dersle alakalı materyallerle daha uzun süre vakit geçirebilecekleri ve içsel motivasyonlarının arttırılabileceği ifade edilmektedir.¹⁷⁻²³ “Oyun Tabanlı Öğrenme”nin öğrenciler için önemli yararları bulunmaktadır. Oyun Tabanlı Öğrenme platformlarından biri olan Kahoot’un kullanımı kolaydır ve güvenli bir ortamda gerçek zamanlı geri bildirim sağlayabilmektedir.¹⁶ Öğrenciler arasında belli bir rekabet ortamının oluşması, doğru cevap sayısına yönelik verilen yanıt süresinin dereceli bir puan sağlaması “Oyun Tabanlı Öğrenme”lerden biri olan Kahoot’un temel avantajlarından biridir.¹⁶

Yapıcı ve Karakoyun’un²⁰ yaptığı araştırmada, Kahoot’un öğrencilerin başarı ve motivasyonu üzerinde olumlu etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, araştırmaya katılanların Kahoot uygulamalarını eğlenceli ve ilgi çekici olduğunu, konuların kalıcı olmasını ve pekiştirme sağladığını ifade etmişlerdir.²⁰ Kurz ve Kinder’in²³ lisans hemşireliği öğrencileriyle yaptıkları araştırmada, Kahoot oyununun, sınav puanlarında anlamlı bir fark oluşturduğu belirlenmiştir. Aktekin ve ark.’nın²¹ Kahoot kullanımı ile ilgili yaptıkları araştırmada; öğrencilerin %95’ inin Kahoot’un olumlu sınıf ortamı yarattığını, %93’ünün ise olumlu sınıf atmosferini arttırdığını ifade ettiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin %93’ünün öğrenmeyi motive ettiğini, %91’in öğrenmeyi güçlendirme konusunda yardımcı olduğunu, %82’sinin konuyu anlamaya yardımcı olduğunu, %93’ünün öğrenmeye teşvik ettiğini, %80’inin ise öğrenme tarzlarına uygun olduğunu belirtmişlerdir.²¹

Castro, Lopez ve ark.'nın¹⁹ oyun tabanlı öğrenme aracı olarak Kahoot'u kullandıkları bir araştırmada; Kahoot sayesinde oluşturulan rekabetin öğrencilerin akademik başarılarını iyileştirdiği ve öğrenme sürecine aktif katıldıkları için öğrencileri daha fazla motive ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda eğitici-öğrenci etkileşimini arttırmak amacıyla “Oyun Tabanlı Öğrenme”nin faydalı araçlar olduğu ifade edilmektedir.¹⁹ Ayrıca, “Oyun Tabanlı Öğrenme” araçlarının (Kahoot vb.) öğrenme sürecini iyileştirdiği, anlama ve içerik toplama becerilerini kolaylaştırdığı ve eğitici-öğrenci etkileşimini teşvik ettiği için öğrencilerin genel memnuniyet düzeyinin de arttığı belirtilmiştir.¹⁹ İsmail ve ark.'nın²² yaptığı araştırmada; Kahoot'un çekici bir öğrenme aracı olduğu, öğrenme için motivasyon kaynağı olduğu ve öğrenmeye rehberlik ettiği saptanmıştır. Moore'nin⁷⁹ hemşirelik öğrencileri ile yaptığı araştırmada; öğrencilerin sorunlara daha fazla odaklanmaları gerektiği, soruların doğru yanıtlanması için karar verme ve eleştirel düşünme becerilerini kullanmaları gerektiği belirtilmiştir.

3. MATERYAL VE METOT

3.1. Araştırmanın Türü

Araştırma soru-cevap ve kahoot'un pekiştireç olarak kullanımının hemşirelik öğrencilerinin başarı ve motivasyon düzeylerine etkisinin karşılaştırılması amacıyla yarı deneysel olarak yapıldı.

3.2. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Tarih

Araştırma, Ağrı'da bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümünde 1. sınıfta eğitim alan öğrencilerle, Kasım 2019- Haziran 2020 tarihleri arasında yapıldı. Araştırma verileri Aralık 2019- Şubat 2020 tarihleri arasında toplandı.

3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Ağrı'da bir devlet üniversitesinde, hemşirelik bölümünde 1. sınıfta eğitim alan 90 öğrenci oluşturdu. Evrenin tamamı araştırmaya dahil edilmeye çalışıldı. Ancak 5 öğrencinin akıllı cep telefonunun olmaması, 15 öğrencinin daha önce bu konuda eğitim almış olması ve 5 öğrencinin veri toplama aşamasında devamsızlık yapması nedeniyle 65 öğrenci ile araştırma tamamlandı.

Araştırmaya Alınma Kriterleri;

- Akıllı cep telefonuna sahip olmak,
- İnternet sıkıntısı olmamak,
- Enfeksiyon kontrolüne yönelik eğitim almamış olmak,
- Araştırma verilerinin toplanacağı tarihlerde devamsızlık yapmamaktır.

3.4. Grupların Ayrılması

Araştırmanın örneklemi oluşturulan 65 hemşirelik öğrencisinden randomize bir şekilde "Soru-cevap" ve "Kahoot" olarak iki grup oluşturulmasına karar verildi. Araştırmaya alınma kriterlerine sahip öğrencilerin öğrenci numaraları ayrı ayrı kağıtlara yazılarak bir kutuya konuldu. Randomize bir şekilde çekilen kağıtlardan tek rakamlı

olanlar “Soru-cevap” grubuna, çift rakamlı olanlar “Kahoot” grubunda olacak şekilde sıralandı. Bu sıralama sonucunda, “Soru-cevap” grubu 33 öğrenciden, “Kahoot” grubu 32 öğrenciden oluşmaktadır.

3.5. Verilerin Toplanması

Veriler araştırmacı (GA) tarafından toplandı. Verilerin toplanmasında “Öğrenci Bilgi Formu” (Ek 5), “Başarı Testi 1” (Ek 6), “Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği” (Ek 7) ve “Başarı Testi 2” (Ek 8) kullanıldı.

“Öğrenci Bilgi Formu” (Ek 5): Araştırmacılar tarafından hazırlanan, yaş, cinsiyet, sosyoekonomik düzey gibi öğrencilerin demografik özelliklerini sorgulayan bir formdur.

“Başarı Testi 1” (Ek 6): Literatür taraması yapılarak çoktan seçmeli sorular araştırmacılar tarafından hazırlandı.^{25, 38, 80} Araştırmanın amacına uygun olduğu düşünülen çoktan seçmeli 50 sorunun 25’i “Başarı Testi 1” için öğrenci sayısı kadar çoğaltılarak, uygulama yapılmadan önce hazır halde bulunduruldu. “Enfeksiyon Kontrolü ve Önlemleri” konusuyla alakalı “Başarı Testi 1” ve “Başarı Testi 2”de bulunan sorular birbirinden farklı olarak oluşturuldu.

Araştırmanın örneklemini oluşturan 65 öğrencinin tamamı bir anfiye eğitimin yapılabilmesi için ders düzenine alındı. Öğrencilere “Enfeksiyon Kontrolü ve Önlemleri” konusu 2 gün 4’er saat olmak üzere toplam 8 saat klasik yöntemle eğitim verildi. Öğrenmeyi etkileyen faktörleri azaltmak için eğitimin bittiği ikinci günün sonunda “Kahoot” grubuna Kahoot platformunda 30 dakika süren pekiştirme yapıldı. Aynı şekilde “Soru-cevap” grubuna da PowerPoint ile soru cevap yöntemi kullanılarak 30 dakika süren pekiştirme yapıldı.

Her iki gruba da 25 soru ile yapılan pekiştirmeden bir gün sonra tüm öğrenciler aynı anda aynı anfiye alınarak “Başarı Testi 1” uygulandı. Başarı testlerinin

değerlendirilmesi 100 puan üzerinden yapıldı. Bu amaçla öğrencilerin toplam başarı puanları, yaptıkları doğru sayısının 4 katı olarak hesaplandı. “Başarı Testi 1”in ve “Başarı Testi 2”nin sonuçları her doğru cevaba “4” puan ve her yanlış cevaba “0” puan verilerek değerlendirildi. Öğrencilerin başarı testlerinden alabileceği en yüksek puan “100” ve en düşük puan “0”dır.

Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği (ÖMMÖ) (Ek 7): “ÖMMÖ” öğretim materyaline ilişkin motivasyonlarını ölçmek amacıyla, dersin tamamını değerlendiren, Keller⁸¹ tarafından ARCS (Attention, Relevance, Confidence, Satisfaction) Modeli referans alınarak geliştirmiş, Dinçer ve Doğanay⁸² tarafından Türkçe uyarlaması yapılmış olan 33 maddelik dört boyutlu (dikkat, uygunluk, güven, memnuniyet) bir ölçme aracıdır. Üniversite öğrencileri ile çalışılan ölçeğin orijinalinde 36 madde yer almaktadır. Ölçek, 5’li likert tipinde hazırlanmıştır ve “Çok Doğru” 5, “Doğru” 4, “Orta Derecede Doğru” 3, “Biraz Doğru” 2, “Doğru Değil” 1 şeklinde puanlanmaktadır.

Araştırmacılar tarafından ölçekte bulunan olumsuz ifade barındıran ters maddelerin ortaokul öğrencileri tarafından algılanamadığı/doğru kodlanamadığı görülerek Keller’in ölçeğinde yer alan olumsuz ifadeler Dinçer ve Doğanay⁸⁵ tarafından, Türkçe çevirisinde, olumlu ifadelere dönüştürülmüştür. Ölçeğin tamamından alınabilecek en yüksek puan 165, en düşük puan 33’tür. Dikkat boyutundan alınabilecek en yüksek puan 50, en düşük puan 10’dur. Uygunluk boyutundan alınabilecek en yüksek puan 40, en düşük puan 8’dir. Güven boyutundan alınabilecek en yüksek puan 45, en düşük puan 9’dur. Memnuniyet boyutundan alınabilecek en yüksek puan 30, en düşük puan 6’dır. Ölçekten alınan puanın artış göstermesi öğretim materyaline yönelik motivasyonun artış gösterdiği şeklinde yorumlanmaktadır. Ölçekten alınan toplam puan alt-üst puan değerleri; çok düşük (33.00- 37.00), düşük (37.01- 54.00), orta (54.001- 143.00), yüksek

(144.01- 160.99) ve çok yüksek (161.00- 165) şeklinde belirtilmiştir.⁸² Ölçeğin tamamına ilişkin Cronbach Alpha değeri .96'dır. Ölçek boyutlarının Cronbach Alpha değerleri: dikkat boyutu .89, uygunluk boyutu .81, güven boyutu .90, memnuniyet boyutu .92'dir. Bu araştırmada ÖMMÖ Cronbach Alpha değeri 0.92 olarak bulundu.

Her iki gruba da pekiştirme yapıldıktan ve "Başarı Testi 1" uygulandıktan sonra öğrencilere ÖMMÖ doldurtuldu. Öğrencilerin ÖMMÖ'ni doldururken özellikle "Soru-cevap" grubu öğrencilerinin PowerPoint ile yapılan soru-cevap pekiştirmesini değerlendirmeleri gerektiği konusunda ve aynı şekilde "Kahoot" grubu öğrencilerinin ise Kahoot ile yapılan pekiştirmeyi değerlendirmeleri gerektiği konusunda uyarılarda bulunuldu.

"Başarı Testi 2" (Ek 8): Literatür taraması yapılarak çoktan seçmeli sorular araştırmacılar tarafından hazırlandı.^{25, 38, 80} Daha önce hazırlanan ve 25'i "Başarı Testi 1"de kullanılan çoktan seçmeli 50 sorudan kalan 25 soru "Başarı Testi 2" için düzenlenip öğrenci sayısı kadar çoğaltıldı ve uygulama yapılmadan önce hazır halde bulunduruldu. "Enfeksiyon Kontrolü ve Önlemleri" konusuyla alakalı "Başarı Testi 1" ve "Başarı Testi 2"de bulunan sorular birbirinden farklı olarak oluşturuldu.

Eğitimin kalıcılığını ölçmek amacıyla "Başarı Testi 1"den iki ay sonra tüm öğrenciler aynı anda aynı anfiye alınarak "Başarı testi 2" uygulandı. Başarı testlerinin değerlendirilmesi 100 puan üzerinden yapıldı. Bu amaçla öğrencilerin toplam başarı puanları, yaptıkları doğru sayısının 4 katı olarak hesaplandı. "Başarı Testi 1" in ve "Başarı Testi 2" nin sonuçları her doğru cevaba "4" puan ve her yanlış cevaba "0" puan verilerek değerlendirildi. Öğrencilerin başarı testlerinden alabileceği en yüksek puan "100" ve en düşük puan "0" dır.

3.6. Öğretim Materyali

Gruplar oluşturulduktan sonra öğrencilere “Gönüllülerin Bilgilendirilmiş Olur Formu” (Ek 9) doldurtuldu. Öğrencilerin tümü (n=65) bir anfiye bir araya getirilerek birinci gün 13.00-17.00 saatleri arası, ikinci gün 13.00-17.00 saatleri arası olmak üzere toplam 8 saat klasik yöntemle “Enfeksiyon Kontrolü ve Önlemleri” konusu 175 slayttan oluşan Power Point sunusu ile anlatıldı.

“Enfeksiyon Kontrolü ve Önlemleri” konusunun içeriğinde aşağıdaki başlıklar bulunmaktadır.

- Enfeksiyon,
- Enfeksiyon riski,
- Enfeksiyonda hemşirenin rolü,
- Kolonizasyon,
- Enfeksiyon zinciri döngüsü,
- Bulaş yolları,
- Enfeksiyon gelişmesini etkileyen faktörler,
- Enfeksiyon Süreci,
- Enfeksiyona karşı savunma,
- Bağışıklık sistemi,
- İnflamasyon,
- Sağlık bakım sistemi ile ilişkili enfeksiyonlar,
- Enfeksiyon kontrolü,
- Tıbbi ve cerrahi asepsi ve uygulamaları,
- Tıbbi asepsi ve Cerrahi asepsi ilkeleri,
- Sanitasyon, dezenfeksiyon, sterilizasyon ve yöntemleri,
- İzolasyon önlemleri,

- İzolasyon türleri,
- Atıklar ve atık yönetimi.

Ayrıca konu ile ilgili videolar da kullanılarak eğitim süreci tamamlandı.⁸³ Tüm örnekleme aynı anda, aynı anfiye 8 saat süren klasik yöntemle verilen eğitim tamamlandıktan sonra “Soru-cevap” ve “Kahoot” grubu olarak iki farklı sınıflara ayrıldı. Önce “Kahoot” grubuna Kahoot platformunda 30 dakika süren pekiştirme uygulaması yapıldı. Daha sonra “Soru-cevap” grubunun 30 dakika süren pekiştirme uygulaması gerçekleştirildi. “Kahoot” grubunun uygulaması gerçekleştirilirken, “Soru-cevap” grubu farklı bir sınıfta bekletildi. Böylece grupların birbiri ile etkileşimi sınırlandırıldı.

Kahoot Grubu: Kahoot grubundaki öğrencilere kahoot kullanımına yönelik 5 soruluk bir deneme testi (soruların önceden hazır olması, öğrencilerin internet bağlantılarının tam olması, öğrencilerin telefonlarıyla kahoot uygulamasına girmesi, öğrencilerin platforma girmek için gerekli kodun girilmesi vb.) uygulandı. Deneme testini oluşturan sorular derste işlenen konudan bağımsız oluşturuldu. Öğrencilerin Kahoot’a adaptasyonu sağlandı. 8 saatlik eğitim tamamlandıktan sonra Kahoot platformunda 25 soru oyun tabanlı öğrenme yöntemi kullanılarak pekiştirme yapıldı. Konunun pekiştirilmesi amacıyla kısa açıklamalar yapıldı. Öğrencilerin sorularına cevap verildi. Uygulama 30 dakika sürdü.

Soru-Cevap Grubu: Bu gruptaki öğrencilerle 8 saatlik eğitim bittikten sonra PowerPointte hazırlanan 25 soru sınıfta ekrana yansıtılıp, soru- cevap yöntemiyle çözüldü, konuların pekiştirilmesi amacıyla kısa açıklamalar yapıldı. Öğrencilerin diğer soruları cevaplandırıldı. Uygulama 30 dakika sürdü.

Tüm örnekleme klasik yöntemle eğitimin ve pekiştirmelerin tamamlanmasından bir gün sonra “Başarı Testi 1” uygulanıp, öğrencilere “Öğrenci Bilgi Formu” ve

“ÖMMÖ” doldurtuldu. Son uygulama olarak eğitimden 2 ay sonra tüm örnekleme aynı anda, aynı anfi de “Başarı Testi 2” uygulandı.

3.7. Araştırmanın Değişkenleri

Araştırmanın bağımlı değişkenleri; başarı ve öğretim materyaline yönelik motivasyondur.

Bağımsız değişkenler ise; araştırma süresince kullanılan slayt, telefon, bilgisayar, video, Kahoot platformudur.

3.8. Verilerin Değerlendirilmesi

Verilerin değerlendirilmesi bilgisayar ortamında SPSS 20 programı kullanılarak yapıldı. Değerlendirmede frekans, ortalama, yüzdelik, standart sapma, bağımsız gruplarda t testi, Mann-Whitney U, Ki-kare testi ve korelasyon kullanıldı.

3.9. Araştırmanın Etik İlkeleri

Araştırmanın yapılması için ilgili kurumlardan gerekli izinler alındı. Ayrıca tez önerisi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu’na sunuldu ve onay alındı (Ek 3). Araştırmanın yapılması için Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu’ndan gerekli izinler alındı (Ek 4). Araştırma yapılmadan önce araştırmada yer alan öğrencilere, araştırmanın amacı ve yararları açıklanarak yazılı onamları alındı (Ek 9). Araştırma sürecinde öğrencilerin soruları yanıtlandırıldı.

3.10. Araştırmanın Sınırlılıkları ve Genellenebilirliği

“Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği” dersin tamamını değerlendiren bir ölçektir. Fakat pekiştireç olarak kullanılan Kahoot ve Soru-cevap uygulaması dersin sonunda uygulanması ve toplam 30’ar dakika sürmesi araştırmanın sınırlılığdır. Öğrencilerin Kahoot kullanımına Soru-cevap uygulaması kadar hakim olmayışları araştırmanın sınırlılığdır.

Araştırma Aralık 2019- Şubat 2020 tarihleri arasında Ağrı’da bir devlet üniversitesinde eğitim gören hemşirelik bölümü 1. sınıf öğrencilerine genellenebilir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar adı geçen bölümde, belirtilen tarihlerde araştırmaya katılan öğrencilere genellenebilir.

Araştırmanın Adı “Soru-Cevap ve Kahoot Yöntemi ile Yapılan Pekiştirmenin Hemşirelik Öğrencilerinin Başarı ve Motivasyon Düzeylerine Etkisinin Karşılaştırılması”	
Araştırmanın Evreni Araştırmanın evrenini, Ağrı’da bir devlet üniversitesinde Hemşirelik Bölümü’nde lisans eğitimi alan 1. sınıf öğrencileri(N=90) oluşturdu.	
Araştırmanın Örnekleme Araştırmanın örneklemini tanımlanan evrenden araştırmaya alınma kriterlerine sahip ve araştırmaya katılmayı kabul eden 65 öğrenci oluşturdu.	
Grupların Seçilmesi 65 kişi randomize bir şekilde “Soru-cevap” ve “Kahoot” grubu olarak iki gruba ayrıldı. 65 öğrencinin numaraları kağıtlara yazılarak bir kutuya atıldı. Tek rakamlı olanlar “Soru-cevap” grubuna, çift rakamlı olanlar “Kahoot” grubunda olacak şekilde sıralandı.	
(Klasik Öğrenme + Kahoot)	(Klasik Öğrenme + Soru Cevap)
Hemşirelik Girişimi	
Soru-Cevap ve Kahoot grubundaki tüm öğrencilere aynı anda aynı anfiye 2 gün süren toplam 8 saat olmak üzere klasik öğrenme yöntemi ile eğitim verildi. Eğitim videolar ile desteklendi. Eğitim tamamlandıktan sonra her iki grup da farklı sınıflara alındı.	
Klasik öğrenme yöntemi ile öğrencilere konu anlatıldıktan sonra 25 soruluk* “Kahoot Oyun” ile pekiştirme uygulaması yapıldı. Kahoot uygulamasında kullanılan soruların doğru cevapları uygulamadan hemen sonra öğrencilerle tartışıldı.	Klasik öğrenme yöntemi ile öğrencilere konu anlatıldıktan sonra 25 Soruluk* Soru-Cevap yöntemi kullanılarak konu pekiştirildi. Soruların cevapları uygulamadan hemen sonra öğrencilerle tartışıldı
Eğitim ve pekiştirme tamamlandıktan sonra tüm örnekleme aynı anda, aynı anfiye çoktan seçmeli 25 sorudan oluşan “Başarı Testi 1” ile değerlendirildi. “Öğrenci Bilgi Formu” ve ÖMMÖ doldurtuldu.	
Eğitim ve pekiştirme tamamlandıktan, “Başarı Testi 1” uygulandıktan 2 ay sonra tüm örnekleme aynı anda, aynı anfiye “Başarı Testi 1”den farklı olan ve çoktan seçmeli 25 sorudan oluşan “Başarı Testi 2” ile değerlendirildi.	
Veriler SPSS 20 paket programında analiz edildi. Gruplar arası karşılaştırma yapıldı.	

*Soru-cevap ve Kahoot grubundaki sorular aynıdır. Soru cevap grubunda, Power Point programında soru-cevap yöntemiyle; Kahoot grubunda, Kahoot platformunda oyunlaştırma ile konu pekiştirildi.

Şekil 3.1. Araştırma Planı

4. BULGULAR

Klasik eğitimle “Enfeksiyon Kontrolü ve Uygulamaları” konusu anlatılarak soru-cevap ve kahoot yöntemi ile yapılan pekiştirmenin hemşirelik öğrencilerinin başarı ve motivasyon düzeylerine etkisini değerlendirmeyi amaçlayan araştırmanın bulguları aşağıda bulunmaktadır.

Tablo 4.1. Grupların Bireysel ve Ailevi Özelliklerinin Dağılımı ve Karşılaştırılması (n=65)

Özellikler	Soru -cevap (n=33)		Kahoot (n=32)		x ²	p	
	n	%	n	%			
Yaş	17-19	20	60.6	23	71.9	.921	.337
	20-23	13	39.4	9	28.1		
Cinsiyet	Kadın	22	66.7	18	56.3	.745	.388
	Erkek	11	33.3	14	43.7		
İkamet ettiği yer	Aile evi	5	15.2	6	18.8	1.09	0.578
	Yurt	27	81.8	26	81.2		
	Öğrenci evi	1	3.0	0	0		
Gelir durumu	Gelir giderden az	3	9.1	8	25.0	3.00	0.222
	Gelir gideri karşılıyor	27	81.8	21	65.6		
	Gelir giderden fazla	3	9.1	3	9.4		
En uzun yaşadığı yer	Köy	11	33.3	8	25.0	1.88	.389
	İlçe	10	30.3	15	46.9		
	Kent	12	36.4	9	60.0		
Eğitime engel olan bir rahatsızlığı	Evet	2	6.1	2	6.3	.001	1.000
	Hayır	31	93.9	30	93.8		
Bölüme isteyerek gelme	Evet	24	72.7	22	68.8	.124	.724
	Hayır	9	27.3	10	31.2		
Kendini mesleğe ait hissetme	Evet	27	81.8	27	84.4	.076	.783
	Hayır	6	18.2	5	15.6		
Aile tipi	Çekirdek aile	22	66.7	23	71.9	.207	.649
	Geniş aile	11	33.3	9	28.1		
Annenin öğrenim durumu	Okuryazar değil	16	48.5	13	40.6	.695	.874
	Okuryazar	4	12.1	6	18.8		
	İlkokul	10	30.3	10	31.3		
	Lise	3	9.1	3	9.4		
Babanın öğrenim durumu	Okuryazar değil	3	9.1	7	21.9	5.66	.225
	Okuryazar	3	9.1	5	15.6		
	İlkokul	15	45.5	12	37.5		
	Lise	11	33.3	5	15.6		
	Yüksekokul ve üstü	1	3.0	3	9.4		
Kardeş Sayısı	2-4	13	39.4	9	28.1	11.2	.538
	5-7	13	39.4	13	40.6		
	8-11	7	21.2	10	31.3		

Tablo 4.1’de grupların bireysel ve ailevi özelliklerinin dağılımı görülmektedir. Araştırma kapsamındaki “Soru-cevap” grubu öğrencilerinin bireysel özellikleri incelendiğinde; %60.6’sının 17-19 yaş aralığında olduğu, %66.7’sinin kadın olduğu, %81.8’inin yurttta kaldığı, %81.8’inin geliri gideri karşıladığı, %36.4’ünün en çok yaşadığı yerin kent olduğu ve %93.9’unun eğitime engel olan bir rahatsızlığı olmadığı belirlendi. Ayrıca; öğrencilerin %72.7’sinin bölüme isteyerek geldiği, %81.8’inin kendini mesleğe ait hissettiği tespit edildi. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin ailevi özellikleri incelendiğinde ise; %66.7’sinin çekirdek aileye sahip olduğu, %48.5’inin annelerinin okuryazar olmadığı, %45.5’inin babalarının ilkokul mezunu olduğu belirlendi. Ayrıca; öğrencilerin %39.4’ünün 2-4 arası kardeşe sahip olduğu belirlendi.

Araştırma kapsamındaki “Kahoot” grubu öğrencilerinin bireysel özellikleri incelendiğinde; %71.9’unun 17-19 yaş aralığında olduğu, %56.3’ünün kadın olduğu, %81.2’sinin yurttta kaldığı, %65.6’sının geliri gideri karşıladığı, %60’ının en çok yaşadığı yerin kent olduğu ve %93.8’inin eğitime engel olan bir rahatsızlığı olmadığı belirlendi. Öğrencilerin %68.8’inin bölüme isteyerek geldiği, %84.4’ünün kendini mesleğe ait hissettiği tespit edildi. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin ailevi özellikleri incelendiğinde ise; %71.9’unun çekirdek aileye sahip olduğu, %40.6’sının annelerinin okuryazar olmadığı, %37.5’inin babalarının ilkokul mezunu olduğu belirlendi. Ayrıca; öğrencilerin %40.6’sının 5-7 arası kardeşe sahip olduğu belirlendi.

Gruplar arasında bireysel ve ailevi özelliklerin dağılımı karşılaştırıldığında, aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı ve her iki grubun kontrol değişkenler yönünden birbirine benzer olduğu belirlendi ($p>0.05$) (Tablo 4.1).

Tablo 4.2. Grupların Diğer Özelliklerinin Dağılımı ve Karşılaştırılması (n=65)

Özellikler	Soru-cevap		Kahoot		x ²	p	
	n	%	n	%			
Mobil oyun oynamayı sevme durumu	Evet	13	39.4	12	37.5	.025	.875
	Hayır	20	60.6	20	62.5		
En çok bilgi temin ettiği yer	Kitap	14	42.4	16	50.0	3.124	.360
	Eğitmen	6	18.2	2	6.3		
	Aile ve arkadaşlar	4	12.1	2	6.3		
	Kitle iletişim araçları	9	27.3	12	37.5		
Eğitim için video izleme durumu	Evet	30	90.9	27	84.4	.643	.475
	Hayır	3	9.1	5	15.6		
Eğitim için oyun oynama durumu	Evet	12	36.4	11	34.4	.028	.867
	Hayır	21	63.6	21	65.6		
Ayda okunan kitap sayısı	1-2	16	48.5	16	50.0	.281	.869
	3-4	14	42.4	12	37.5		
	5 ve üstü	3	9.1	4	12.5		
Günlük mobil oyun oynama durumu (Dakika)	0	14	42.4	17	53.1	12.611	.319
	1-60	13	39.4	9	28.1		
	61-120	1	3.0	5	15.6		
	121 ve üstü	5	15.2	1	3.2		

Tablo 4.2’de grupların diğer özelliklerine göre dağılımı bulunmaktadır. Araştırma kapsamındaki “Soru-cevap” grubu öğrencilerinin diğer özellikleri incelendiğinde; %60.6’sının mobil oyun oynamayı sevmediği, %42.4’ünün bilgiyi en çok kitaplardan temin ettikleri, %90.9’unun eğitim için video izlediği, 63.6’sının eğitim için oyun oynamadığı, %48.5’inin ayda 1-2 kitap okuduğu, günlük mobil oyun oynama durumları sorgulandığında %42.4’ünün hiç oyun oynamadığı belirlendi.

Araştırma kapsamındaki “Kahoot” grubu öğrencilerinin diğer özellikleri incelendiğinde; %62.5’inin mobil oyun oynamayı sevmediği, %50’sinin bilgiyi en çok kitaplardan temin ettikleri, %84.4’ünün eğitim için video izlediği, 65.6’sının eğitim için oyun oynamadığı, %50’sinin ayda 1-2 kitap okuduğu, günlük mobil oyun oynama durumları sorgulandığında %53.1’inin hiç oyun oynamadığı belirlendi.

Gruplar arasında diğer özelliklerin dağılımı karşılaştırıldığında, aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı ve her iki grubun kontrol değişkenler yönünden birbirine benzer olduğu belirlendi ($p>0.05$) (Tablo 4.2).

Tablo 4.3. Öğrencilerin Gruplara Göre “Başarı Testi 1” ve “Başarı Testi 2” Toplam Puan Ortalamaları ve Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması (n=65)

	Gruplar	n	X±SS	t	p
			Puan Ortalaması±SS	Test değeri	p değeri
Başarı Testi 1	Kahoot	32	66.63±11.02	t=-.337	0.737
	Soru Cevap	33	67.76±15.62		
Başarı Testi 2	Kahoot	32	51.25±13.42	t=1.135	0.261
	Soru Cevap	33	47.03±12.61		

Tablo 4.3’te öğrencilerin gruplara göre “Başarı Testi 1” ve “Başarı testi 2”nin toplam puan ortalamaları ve puan ortalamalarının karşılaştırılması bulunmaktadır. Öğrencilerin “Başarı Testi 1” toplam puan ortalamaları incelendiğinde; “Kahoot” grubundaki öğrencilerin puan ortalamalarının 66.63±11.02, “Soru-cevap” grubundaki öğrencilerin puan ortalamalarının 67.76±15.62 olduğu belirlendi. “Soru-cevap” ve “Kahoot” grubu öğrencilerinin “Başarı testi 1” puan ortalamaları incelendi ve istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı belirlendi ($p>0.05$). Öğrencilerin “Başarı Testi 2” toplam puan ortalamaları incelendiğinde; “Kahoot” grubundaki öğrencilerin puan ortalamalarının 51.25±13.42, “Soru-cevap” grubundaki öğrencilerin puan ortalamalarının 47.03±12.61 olduğu belirlendi. “Soru-cevap” ve “Kahoot” grubu öğrencilerinin “Başarı testi 2” puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı belirlendi ($p>0.05$).

Tablo 4.4. Soru- Cevap ve Kahoot grubunun ÖMMÖ ve Alt Boyutları Toplam Puan Ortalamaları ve Toplam Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması (n=65)

	Soru Cevap	Kahoot	t ve U değerleri	p
	Ortalama±SS	Ortalama±SS	Test değeri	p değeri
Dikkat	38.55±5.16	38.94±6.46	U=493.5	0.650
Uygunluk	32.15±4.12	31.50±4.21	t=-0.630	0.531
Güven	34.48±4.25	32.69±4.08	U=672	0.058
Memnuniyet	22.70±3.52	23.16±4.57	t=0.455	0.459
Toplam ÖMMÖ	127.88±13.64	126.28±16.88	t=-0.420	0.676

Öğrencilerin gruplara göre ÖMMÖ ve alt boyutları toplam puan ortalamaları ve toplam puan ortalamalarının karşılaştırılması Tablo 4.4'te bulunmaktadır. "Soru-cevap" grubunun ÖMMÖ ve alt boyutlarının toplam puan ortalamaları incelendiğinde; "Dikkat" alt boyutunun 38.55±5.16, "Uygunluk" alt boyutunun 32.15±4.12, "Güven" alt boyutunun 34.48±4.25, "Memnuniyet" alt boyutu puan ortalamasının 22.70±3.52 olduğu, ÖMMÖ toplam puan ortalamasının ise; 127.88±13.64 olduğu belirlendi. Kahoot grubunun ÖMMÖ ve alt boyutlarının toplam puan ortalamaları incelendiğinde "Dikkat" alt boyutunun 38.94±6.46, "Uygunluk" alt boyutunun 31.50±4.21, "Güven" alt boyutunun 32.69±4.08, "Memnuniyet" alt boyutu puan ortalamasının 23.16±4.57 olduğu, ÖMMÖ toplam puan ortalamasının; 126.28±16.88 olduğu saptandı. "Kahoot" ve "Soru-Cevap" grubunun ÖMMÖ toplam puan ortalaması ve tüm alt boyutları arasındaki istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı belirlendi ($p>0.05$) (Tablo 4.4).

"Soru- cevap" grubu ve "Kahoot" grubu öğrencilerinin ÖMMÖ ve alt boyutları toplam puan ortalamaları ve "Başarı Testi 1" ve "Başarı Testi 2" arasındaki ilişkiyi incelemek için korelasyon analizi yapıldı. Sonuçlar Tablo 4.5'te bulunmaktadır. "Soru-Cevap" grubu ve "Kahoot" grubu öğrencilerinin "Başarı Testi 1", "Başarı Testi 2" ve

ÖMMÖ toplam puan ve alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı belirlendi ($p>0.05$) (Tablo 4.5).

Tablo 4.5. “Soru Cevap” Grubu ve “Kahoot” Grubu Öğrencilerinin “Başarı Testi 1” ve “Başarı Testi 2” Puan Ortalaması ile ÖMMÖ ve Alt Boyutları Toplam Puan Ortalamaları Arasındaki İlişki (n=65)

		r/p Test Değerleri	Toplam ÖMMÖ	Dikkat	Uygunluk	Güven	Memnuniyet
Kahoot Grubu	Başarı Tesri 1	r	.182	.153	.184	.245	.185
		p	.320	.402	.314	.176	.312
	Başarı Testi 2	r	.014	.088	.036	.053	.092
		p	.938	.634	.845	.773	.618
Soru Cevap Grubu	Başarı Tesri 1	r	.250	.103	.170	.297	.250
		p	.161	.568	.343	.093	.160
	Başarı Testi 2	r	-.055	-.090	.079	.051	-.103
		p	.759	.619	.661	.778	.569

5. TARTIŞMA

Klasik eğitimle “Enfeksiyon Kontrolü ve Uygulamaları” konusu anlatılarak soru-cevap ve kahoot yöntemi ile yapılan pekiştirmenin hemşirelik öğrencilerinin başarı ve motivasyon düzeylerine etkisini değerlendirmeyi amaçlayan araştırmanın bulguları literatür doğrultusunda tartışıldı.

Oyunlaştırma öğretirken eğlenmeyi sağlarken, oyun temelli öğrenmede eğlenirken öğrenme ön plandadır.¹⁴ Bu çalışmada öğrencilerin “Başarı Testi 1” toplam puan ortalamaları incelendiğinde; “Kahoot” grubundaki öğrencilerin puan ortalamalarının 66.63 ± 11.02 , “Soru-cevap” grubundaki öğrencilerin puan ortalamalarının 67.76 ± 15.62 olduğu belirlendi. Ayrıca; öğrencilerin “Başarı Testi 2” toplam puan ortalamaları incelendiğinde; “Kahoot” grubundaki öğrencilerin puan ortalamalarının 51.25 ± 13.42 , “Soru-cevap” grubundaki öğrencilerin puan ortalamalarının 47.03 ± 12.61 olduğu belirlendi. “Soru-cevap” ve “Kahoot” grubu öğrencilerinin “Başarı testi 1” ve “Başarı Testi 2” puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı belirlendi ($p > 0.05$) (Tablo 4.3). Literatür incelendiğinde öğrencilerin motive oldukları konuları anlamak için, davranışlarını düzenleme yoluna gittikleri ve bu sayede akademik başarı açısından daha iyi sonuçlar elde edildiği görülmüştür.^{81, 84-87} Muntean¹⁷ oyunlaştırmanın öğrencilerin motivasyonunu artırarak öğrenmeye teşvik ettiğini, başarı için oyunlaştırmanın önemli bir ölçüt olduğunu ve e-öğrenme uygulamaları için uygun bir öğrenme ortamı oluşturabileceğini belirtmiştir. Barata ve ark.⁸⁸ oyunlaştırmanın öğrencilerin motivasyon düzeyini ve derse katılımını arttırdığını ayrıca; derse devam konusunda olumlu yönde etki sağladığını belirtmişlerdir. Dellos²⁴ Kahoot’un eğitimciler ve öğrenciler için faydalı olduğunu ve oluşturduğu rekabet ortamı sayesinde öğrenmeye teşvik ettiğini belirtmiştir. Yapıcı ve Karakoyun²⁰ Kahoot oyununun konu anlatıldıktan sonra uygulanması gerektiğini, ders sonunda yapılan tekrarın bir pekiştirme sağladığını

ve konunun daha kalıcı olmasını sağladığını belirtmişlerdir. Rouse⁸⁹, oyunlaştırma yönteminin başarı ve motivasyon üzerinde olumlu etkisi olduğunu belirtmiştir. Castro ve ark.¹⁹ Kahoot'un hemşirelik eğitiminde kullanılmasının akademik başarı üzerine etkisini incelediği bir araştırmada; cevaplama süresi kısa olan sorularda öğrencilerin doğru cevap verme oranlarının daha fazla olduğunu, fakat konuya hâkim öğrencilerin en kolay sorulara yanlış cevap verme oranlarının yüksek olduğuna dikkat çekmişlerdir. Diğer taraftan; Yapıcı ve Karakoyun²⁰ Kahoot'un rekabeti arttırmasının ve öğrencilerin isimlerini tablonun sonunda görmesinin süreci olumsuz etkileyebileceğini belirtmişlerdir. Literatürde;^{17, 19, 20, 88, 89} Kahoot oyununun öğretirken eğlenmeyi ve eğlenirken öğretmeyi sağlaması, rekabet ortamını oluşturması, öğrencilerin öğrenmek için motivasyon düzeylerini arttırması ve ders sonunda konuyu pekiştirmeyi sağlaması nedeniyle öğretilen bilgilerin de kalıcılığı arttırdığını ve akademik başarıyı olumlu yönde etkilediği belirtilmektedir. Kahoot'un yukarıda belirtilen avantajlarına karşıt olarak bu araştırmada başarı testleri aralarında fark olmamasının nedeni; Kahoot grubundaki öğrenci popülasyonunun mobil oyun oynamayı sevmemesinden, öğrencilerin eğitim için oyun oynamamalarından, öğrencilerin kendi isimlerini liderlik tablosunda görmedikleri için motivasyonlarının düşmesinden ve kendileri için hazırlanan öğrenme meteryalini (Kahoot platformu) ilgi çekici bulmamalarından kaynaklanmış olabilir.

“Soru-cevap” grubunun ÖMMÖ ve alt boyutlarının toplam puan ortalamaları incelendiğinde; “Dikkat” alt boyutunun 38.55 ± 5.16 , “Uygunluk” alt boyutunun 32.15 ± 4.12 , “Güven” alt boyutunun 34.48 ± 4.25 , “Memnuniyet” alt boyutu puan ortalamasının 22.70 ± 3.52 olduğu, ÖMMÖ toplam puan ortalamasının ise; 127.88 ± 13.64 olduğu belirlendi. Kahoot grubunun ÖMMÖ ve alt boyutlarının toplam puan ortalamaları incelendiğinde “Dikkat” alt boyutunun 38.94 ± 6.46 , “Uygunluk” alt boyutunun 31.50 ± 4.21 , “Güven” alt boyutunun 32.69 ± 4.08 , “Memnuniyet” alt boyutu puan

ortalamasının 23.16 ± 4.57 olduğu, ÖMMÖ toplam puan ortalamasının; 126.28 ± 16.88 olduğu saptandı. “Kahoot” ve “Soru-Cevap” grubunun ÖMMÖ toplam puan ortalaması ve tüm alt boyutları arasındaki istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı belirlendi ($p > 0.05$) (Tablo 4.4). Gallegos ve ark.⁹² ve Castro ve ark.²⁴ yaptıkları araştırmalarda; hemşirelik öğrencileri için çevrimiçi oyunların rekabetçi doğasına rağmen oyun skorları ve sıralamanın öğrenciler için motive edici bir unsur olmadığını belirtmişlerdir.^{19, 90} Yapıcı ve Karakoyun²⁰ Kahoot sonuç tablosunda öğrencilerin isimlerini tablonun alt kısımlarında görmesinin öğrencilerin moralini bozduğu ve Kahoot için yeterli teknolojiye sahip olmayan öğrenciler için sürecin olumsuz etkileyebileceğini belirtmişlerdir. “Soru-cevap” grubu öğrencilerinin uygulama esnasında bir rekabet ve sıralama kaygısı olmaması, “Kahoot grubu” öğrencilerin ise bir skorlama ve sıralama kaygısının olması öğrencilerin motivasyon düzeylerini etkilediği söylenebilir. Ayrıca “Kahoot” grubu öğrencilerinin çoğunun mobil oyun oynamayı sevmemesi ve eğitim için oyun oynamamaları, oyun süreci içinde yaşamış oldukları teknik sorunlar, öğrencinin öğretim meteryaline olan ilgisini azaltmış veya motivasyonunu olumsuz yönde etkilemiş olabilir. Bu araştırmanın bulguları literatürle benzerdir. Öğitmenlerin ders metaryalini seçerken ve değerlendirirken öğrencilerin ders meteryaline aşına oluş düzeylerine göre değerlendirmesi, ayrıca öğretmenler ders metaryalini seçerken öğrencilerin durumu, teknolojik yeterliliği, dersin içeriği vb birçok özelliği ele almalıdır. Öğitmenler Kahoot oyununu değerlendirmede veya pekiştirmede kullanmak istediklerinde; öğrencilerin teknolojik açıdan yeterliliklerini (telefon, tablet, bilgisayar vb), kurumun sunduğu imkânları, öğrencilerin mobil oyunlara hâkimiyetleri ve oyun oynamayı sevip sevmedikleri gibi özelliklerini de ele almalıdır. Öğitmenlerin ders meteryalini seçerken sınıfın teknik donanımlarına, öğrenci popülasyonunun özelliğine göre soru-cevap veya kahoot uygulaması ile pekiştirme yöntemlerinden birini seçebilmelidir.

“Soru-Cevap” grubu ve “Kahoot” grubu öğrencilerinin “Başarı Testi 1” ve “Başarı Testi 2” puan ortalamaları ile ÖMMÖ toplam puan ve alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı belirlendi (Tablo 4.5). Soru-cevap ve Kahoot uygulamasının pekiştireç olarak kullanılmasının öğrencilerin motivasyon ve başarı düzeyleri üzerinde birbirini azaltan veya arttıran bir etkiye sahip olmadığı saptandı. Domínguez ve ark.⁹³ yaptıkları bir araştırmada; oyunlaştırma sürecinde yer alan öğrencilerin içsel ve dışsal motivasyonlarının deney grubundaki öğrencilere göre daha iyi olduğunu ve genel değerlendirmede daha iyi sonuçlar elde ettiklerini belirtmişlerdir. Bactor’un⁹¹ oyunun eğitim üzerine etkisini incelediği bir araştırmada; öğrencilerin oyunu yararlı bulduğunu ve gelecekteki testleri cevaplamak için güvenlerinin arttığını, oyun oynamanın yeni bilgiler öğrenmelerine yardımcı olduğunu belirtmiştir. Hamari ve ark.⁹² yaptıkları araştırmada, oyunlaştırmanın motivasyon ve aktif katılımı pozitif sonuçları olduğunu belirtmiştir. Rouse⁸⁹ oyunlaştırmanın başarı ve motivasyon düzeyi üzerinde olumlu etkileri olduğunu belirlemiştir. Corell ve ark.⁹³ rekabetçi öğrenme ortamının öğrencilerin akademik sonuçları üzerinde olumlu etki gösterdiğini belirtmişlerdir. Aktekin ve ark.²¹ Kahoot’un kendinden motive edici öğretim teorisinde öğrenmeyi eğlenceli hale getirmek için 3 öğeyi de (zorluk, fantezi, merak) barındırdığını belirtmişlerdir. Castro ve ark.¹⁹ Kahoot’un bir cevap süresi ve doğru cevap sayısına göre rekabet ortamı oluşturmasının, Kahoot’un kullanımı kolay ve geri bildirim sağlamasının, öğrenci ve öğretmen arasındaki etkileşimi arttırmasının, motive edici özelliği ile öğrenme davranışları üzerindeki olumlu etkisinin akademik başarı üzerinde olumlu etkiye sahip olduğunu belirtmişlerdir. Turgut⁹⁴ soru-cevap ve anoloji metodunun matematik dersi üzerine öğrencilerin başarısını incelediği bir araştırmada, iki grup arasında manidar bir fark olduğunu belirtmiştir. Ayrıca anoloji metodunun, soru cevap methoduna göre, öğrenmeyi ve yaratıcılığı arttırdığını ve öğrencilerin derse yönelik tutumlarını olumlu

yönde etkilediğini belirtmiştir.⁹⁴ Polat ve Yılmaz⁷² yaptıkları araştırmada; okuma-yazma-sunma tekniği uygulanan deney grubunun, soru cevap yöntemi kullanılan kontrol grubuna göre öğrencilerin başarılarını daha da arttırdığını belirtmiştir. Oktay ve ark.⁷⁴ yaptığı araştırmada; soru cevap, düz anlatım vb. yöntemlerin kullanıldığı derslerde bilgi düzeyini incelemiş ve anlamlı bir fark olmadığını belirtmiştir. Yılmaz⁷⁵ soru-cevap yöntemine dayalı clicker kullanımını yerine alternatif olarak cep telefonu kullanımını incelemiş ve bu amaçla geliştirilen sistemin öğrencilerin başarısını arttırmaya yardımcı olduğunu; fakat geliştirilen sistemin öğrencilerin motivasyon düzeylerine etkisi olmadığını belirlemiştir.⁷⁵ Liu⁷⁶ yaptığı araştırmada; soru-cevap yönteminde nezaket ve iş birliği ilkelerine dikkat edilmesini belirtmiş, bu ilkelere uyularak soru-cevap yönteminin bir öğrenme ortamının yaratmasının yanısıra, öğrencilerin özgüvenlerini arttırdığını ve olumlu ilişkiler geliştirilmesinde yararlı olduğunu belirtmiştir. Bu araştırmanın bulguları literatür ile benzerdir. Hemşirelik eğitiminde hangi yöntem/metot kullanılırsa kullanılsın, burda esas olan olgu öğrencinin derse aktif katılımını sağlamaktır. Bu iki yöntemde öğrencilerin derse aktif katılımı sağlayan yöntemler olması nedeniyle öğrencilerin başarı ve motivasyonu aynı düzeyde etkilemiş olabilir. Soru-cevap ve Kahoot yöntemi ile yapılan pekiştirmede, öğrencilerin başarı ve motivasyonları üzerine, iki yöntemin birbiri üzerinde üstünlüğü olmadığı söylenebilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Profesyonel sağlık disiplininin bir üyesi olacak olan hemşirelik öğrencilerinde soru cevap ve kahoot'un pekiştirici olarak kullanımının, öğrencilerin başarı ve motivasyon düzeyleri üzerine etkisini incelemek amacıyla yapılan araştırmada;

- Soru-cevap yöntemi ile yapılan pekiştirmenin öğrencilerin başarı ve motivasyonları üzerine etkisi olduğu,
- Kahoot ile yapılan pekiştirmenin öğrencilerin başarı ve motivasyonları üzerine etkisi olduğu,
- Soru-cevap ve Kahoot yöntemi ile yapılan pekiştirmede, öğrencilerin başarı ve motivasyonları üzerine iki yöntemin birbiri üzerinde üstünlüğü olmadığı belirlendi.

Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir;

- Öğretmenlerin ders materyalini seçerken öğrenci popülasyonunun özelliklerini, öğrencilerin materyale hakimiyeti, teknolojik yeterlilikleri, kurumun sunduğu imkanları vb. özellikleri ele alarak seçmeleri,
- Hemşirelik eğitiminde akademik başarı ve motivasyonu arttırmak için popülasyonun durumuna göre soru-cevap ve Kahoot uygulamalarından birinin pekiştirici olarak kullanılması,
- Araştırmanın daha büyük bir örneklem grubunda, farklı yaş gruplarında, farklı popülasyonlarda, farklı bölüm ve derslerde, farklı yöntemlerle yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Beydağ KD, Gündüz A, Özer F. Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin eğitimlerine ve mesleklerine bakış açıları, meslekten beklentileri. *Pamukkale Tıp Dergisi*, 2008, 1: 137-142.
2. Topuksak B, Kublay G. Hemşirelik eğitiminde kalite; toplum sağlığı açısından faydaları. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, Sempozyum Özel Sayısı*, 2010: 306-311.
3. Yiğit R, Esenay FI, Derbent E. Türkiye’de hemşirelik son sınıf öğrencilerinin profili. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Dergisi*, 2007, 11: 34-40.
4. Alpar ŞE, Karabacak Ü, Gülseven B, Şenturan L. Hemşire öğrencilerin kendilerine uygulama yapmalarına ilişkin hastaların görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 2008, 11: 25-32.
5. Çam O, Khorshid L, Özsoy S. Bir hemşirelik yüksekokulundaki öğrencilerin benlik saygısı düzeylerinin incelenmesi. *Hemşirelikte Araştırma Dergisi*, 2000, 1: 33-40.
6. Karagözoğlu Ş, Özden D, Türk G, Yıldız TF. Klasik ve entegre müfredat programı hemşirelik öğrencilerinin ilk klinik uygulamada yaşadıkları kaygı, klinik stres düzeyi ve etkileyen bazı faktörler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 2014, 7: 266-274.
7. Resmi Gazete. Yükseköğretim Kurulu. Doktorluk, hemşirelik, ebelik, diş hekimliği, veterinerlik, eczacılık ve mimarlık eğitim programlarının asgari eğitim koşullarının belirlenmesine dair yönetmelik. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=11949&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>. 25 Mayıs 2020.
8. Şimşek N. Öğretim teknolojileri kullanımı ve materyal geliştirme: Uygulama örnekleriyle.(1. basım). *Ankara: Asil Yayınları*, 2007. 1-298

9. Can Ş. Öğretme-öğrenmede ipuçları ve pekiştireçlerin rolü. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2011, 1:97-110.
10. Ho MK, Littman ML, Cushman F, Austerweil JL. In Teaching with rewards and punishments: Reinforcement or communication?, *COGSCI*, (editör). 2015; 1-6.
11. Küçükahmet L. *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Nobel Yayın Dağıtım, 2009; 1-238.
12. Güler MPD. Fen bilimleri öğretimi. *Pegem Atıf İndeksi*, 2017: 1-392.
13. Yıldırım İ. Oyunlaştırma temelli “öğretim ilke ve yöntemleri” dersi öğretim programının geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi, 2016.
14. Ar NA. Oyunlaştırmayla öğrenmenin meslek lisesi öğrencilerinin akademik başarı ve öğrenme stratejileri kullanımı üzerine etkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, 2016.
15. Güler C, Güler E. Çevrimiçi öğrenme ortamlarında oyunlaştırma: Rozet kullanımı. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2015, 4: 125-130.
16. Toothaker R. Millennial's perspective of clicker technology in a nursing classroom: A Mixed methods research study. *Nurse Education Today*, 2018, 62: 80-84.
17. Muntean CI. In Raising engagement in e-learning through gamification, *6th International Conference on Virtual Learning*. 2011; 323–329.
18. 18. Nicholson S. A user centered theoretical framework for meaningful gamification. *Games Learning Society 8.0*, 2012; 1-10.
19. Castro MJ, Lopez M, Cao MJ, Fernandez-Castro M, Garcia S, Frutos M, Jimenez JM. Impact of educational games on academic outcomes of students in the Degree in Nursing. *Plos One*, 2019, 14.
20. Yapıcı İÜ, Karakoyun F. Biyoloji Öğretiminde Oyunlaştırma: Kahoot Uygulaması Örneği. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 2017, 8: 396-414.

21. Aktekin NC, Celebi H, Aktekin M. Let's Kahoot ! Anatomy. *International Journal of Morphology*, 2018, 36: 716-721.
22. Ismail MA, Ahmad A, Mohammad JA, Fakri N, Nor MZM, Pa MNM. Using Kahoot! as a formative assessment tool in medical education: a phenomenological study. *BMC Med Educ*, 2019, 19: 230.
23. Jane M. Kurz, Kinder F. Hemşirelik Öğrencileri İçin Lisans Öğrenimini Geliştirmek İçin "Kahoot.it" Oyununu Kullanma. Dublin, İrlanda, 2017, 1-20.
24. Dellos R. Kahoot! A digital game resource for learning. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2015, 12: 49-52.
25. Ay F. Sağlık uygulamalarında temel kavramlar ve beceriler. *Nobel Tıp Kitabevleri*, 2015, 6.
26. Birol L. *Hemşirelik Süreci, Hemşirelik bakımında sistematik yaklaşım*. 6. Baskı, Bozyaka Matbaacılık, İzmir, 2000.
27. ICN. Nursing. <https://www.icn.ch/nursing-policy/nursing-definitions>. 25 Aralık 2019.
28. Hemşirelik Kanunu. <http://www.turkhemsirelerderneği.org.tr/tr/yasa-ve-yonnetmelikler/yasa/hemsirelik-kanunu.aspx>. 5 Mayıs 2020.
29. Watson J. *Nursing: Human science and human care: A theory of nursing*. Jones & Bartlett Learning, 1999; 1-8.
30. Velioglu P, Pektekin Ç, Şanlı T. İletişim becerileri. *Hemşirelikte Kişilerarası İlişkiler (Editör. Ramazan Geylan). Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir*, 1991: 33-37.
31. Velioglu P, Babadağ K. *Hemşirelik tarihi ve deontolojisi: hemşirelik önlisans eğitimi*. Baskı. Anadolu Üniversitesi Yayınları, 1992: 290.
32. Şentürk SE. *Hemşirelik Tarihi*. Baskı. İstanbul, Nobel Tıp Kitabevleri, 2014: 3-93.

33. Ökdem Ş, Abbasoğlu A, Doğan N. Hemşirelik tarihi, eğitimi ve gelişimi. *Ankara Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 2000, 1: 5-11.
34. Altuntaş S, Baykal Ü. “İşe karşı tutum ölçeği'nin” hemşireler için uyarlanması. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2008, 11: 51-62.
35. Finfgeld- Connett D. Meta- synthesis of caring in nursing. *Journal of clinical nursing*, 2008, 17: 196-204.
36. Merrick E, Duffield C, Baldwin R, Fry M. Nursing in general practice: organizational possibilities for decision latitude, created skill, social support and identity derived from role. *Journal of advanced nursing*, 2012, 68: 614-624.
37. Lowe G, Plummer V, O'Brien AP, Boyd L. Time to clarify—the value of advanced practice nursing roles in health care. *Journal of advanced nursing*, 2012, 68: 677-685.
38. Aştı T, Karadağ A. Hemşirelik Esasları Kitabı. *Akademi Yayıncılık, İstanbul*, 2019: 9-83.
39. Altuntaş S. Hemşirelerin işlerine karşı tutumlarının belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2004.
40. Çetin G. Hastanelerde çalışan hemşirelerin olumlu iş ortamına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Bölümü Hemşirelik, 2008.
41. Özpulat F. Sağlığın korunması ve geliştirilmesinde hemşirenin çağdaş bir rolü: Eğitici kimliği. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, Sempozyum Özel Sayısı. Bildiriler*, 2010: 293-297.
42. Resmi Gazete. Hemşirelik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/04/20110419-5.htm>. 13 Şubat 2020.

43. Hacıoğlu N. *Hemşirelikte öğretim, öğrenme ve eğitim*. 2. Baskı. İstanbul, Nobel Tıp Kitap Evleri, 2016: 1-90.
44. Özden Y. *Öğrenme ve Öğretme*. 12 Baskı. Ankara, Pegem Yayınevi, 2014:200-260.
45. Acaroğlu R, Can Ş. Hemşirelerin mesleki değerlerinin bireyselleştirilmiş bakım algıları ile ilişkisi. *Florance Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 2015, 23: 32-40.
46. Can Ş. Hemşirelerin mesleki değerlerinin bireyselleştirilmiş bakım algıları ile ilişkisi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, 2013.
47. Taylan S. Özerklik ilkesi çerçevesinde hemşirenin bağımsız rolleri. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana, 2009: 40-60.
48. 48. Hakreader H, Hogan M, Thobaben M. *Fundamentals of nursing. 3rd Ed.* Baskı. Canada, Saunder Publication. 2007: 20-30.
49. Türk Dil Kurumu. Başarı Nedir? <https://sozluk.gov.tr/?kelime=>. 27 Aralık 2019.
50. Mustafa K, Avşaroğlu S, Sezer A. Üniversite öğrencilerinin akademik başarıları ile problem alanları arasındaki ilişki. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2004: 483-498.
51. Yıldırım İ. Akademik başarının yordayıcısı olarak gündelik sıkıntılar ve sosyal destek. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2006, 30: 258-267.
52. Dil S, Bulantekin Ö. Hemşirelik öğrencilerinde akademik başarı düzeyi ile aile işlevselliği ve kontrol odağı arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *Journal of Psychiatric Nursing*, 2011, 2: 17-24.
53. Arifoğlu B, Sala Razi G. Birinci sınıf hemşirelik öğrencilerinin empati ve iletişim becerileriyle iletişim yönetimi dersi akademik başarı puanı arasındaki ilişki. 2011: 7-11.

54. Türk Dil Kurumu. Motivasyon Nedir? <https://sozluk.gov.tr/?kelime=ki%C5%9Fisel%20motivasyon>. 27 Aralık 2019.
55. Watters JJ, Ginns IS. Developing motivation to teach elementary science: Effect of collaborative and authentic learning practices in preservice education. *Journal of Science Teacher Education*, 2000, 11: 301-321.
56. Ryan R, Deci E. Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and.(U. d. Rochester, Ed.). *Contemporary Educational Psychology*, 2000, 25.
57. Gagné M, Deci EL. Self- determination theory and work motivation. *Journal of Organizational behavior*, 2005, 26: 331-362.
58. Türkan A. Oyunlaştırma yönteminin ortaokul öğrencilerinin akademik başarı, motivasyon ve tutumlarına etkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, 2019.
59. Henderson-King D, Smith MN. Meanings of education for university students: Academic motivation and personal values as predictors. *Social Psychology of Education*, 2006, 9: 195-221.
60. Özdemir Özkan N, Akın S, Durna Z. Hemşirelik öğrencilerinin liderlik yönelimleri ve motivasyon düzeyleri. 2015: 51-60.
61. Ashford JB, LeCroy CW. *Brooks/Cole Empowerment Series: Human Behavior in the Social Environment*. Cengage Learning, 2012: 6-48.
62. Sutton R, Barto A. *Reinforcement Learning: An Introduction*. Cambridge, Massachusetts London, England: A Bradford Book. 2012: 1-352.
63. Yıldız G, Ardiç K. Eğitimde toplam kalite yönetimi. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1999: 73-82.
64. Arabacı İB, Polat M. Dijital yerliler, dijital göçmenler ve sınıf yönetimi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 2013, 12: 11-20.

65. Göriş S, Bilgi N, Bayındır SK. Hemşirelik eğitiminde simülasyon kullanımı. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2014, 1: 25-29.
66. Bapoğlu SS, Açıkgöz F, Kapısız Ö, Yılmaz Ö. Hemşirelik öğrencilerinin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmede drama yönteminin kullanılması. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2011, 1: 17-21.
67. Korhan EA, Tokem Y, Yılmaz DU, Dilemek H. Hemşirelikte psikomotor beceri eğitiminde video destekli öğretim ve OSCE uygulaması: Bir deneyim paylaşımı. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 2016, 1: 35-37.
68. Filiz SB. Soru cevap yöntemi eğitiminin öğretmenlerin soru sorma bilgisi ve soru sorma tekniklerine etkisi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2009, 3: 167-195.
69. Toker SO, Küçükyılmaz Ü. Ege Üniversitesi Ödemiş Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin HIV/AIDS bilgi düzeylerinin eğitim öncesi ve sonrasında değerlendirilmesi. *Ege Tıp Dergisi*, 2001, 40: 91-97.
70. Aka Eİ, Güven E, Göksu V, Aydoğdu M. Portfolyonun Öğrencilerin Sınav Kaygıları Üzerine Etkisi. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, 2011, 31.
71. Başaranoğlu, G., Yılmaz, S., Bakan, M., & Başaranoğlu, M. Effects of Mandatory School-time Practice on the Preparation of Vocational Medical College Students for their Profession. 2015:61-65.
72. Polat M, Yılmaz Ö. İşbirlikli öğrenmeye dayalı okuma-yazma-sunma tekniğinin öğrenci başarısına etkisi. *Turkish Journal of Educational Studies*, 2016, 3.
73. Çakıroğlu Ü, Baki A. Ortaöğretim matematik dersinde öğrenme nesneleri kullanımının öğrencilerin matematik dersine yönelik tutumlarına etkisi: deneysel bir çalışma. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 6: 134-153.

74. Oktay AA, Yel F, Gülpak M, Uzun H, Önal Ö. Hemşirelik 1., 2., 3. Ve 4. Sınıf öğrencilerinin yaşam bulguları bilgi düzeylerinin karşılaştırılması. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 12: 21-27.
75. Yılmaz Ö. Formative assessment and feedback in interactive classroom: Usage of mobile technology. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2017, 3: 1832-1841.
76. Liu L. Application of Cooperative Principle and Politeness Principle in class question-answer process. *Theory and Practice in Language Studies*, 2017, 7: 563-569.
77. Novitawati N, Wamaungu JA, Astuti SW. Developing Early Childhood Ability in Understanding Rules Using Combination of Role-Playing Model and Question-Answer Method Through Medium of Traffic Signs. *Journal of K6, Education and Management*, 2018, 1: 11-18.
78. Khan B, Ealy D. A Framework for a Comprehensive Web-based Authoring System. *Web Based Training*, 2001: 355-358.
79. Moore, L. Using Kahoot Jumble to Teach Prioritization. *Nurse Educator*, 2019, 45, 29-29.
80. Sabuncu N, Ay FA. *Klinik beceriler: sağlığın değerlendirilmesi, hasta bakım ve takibi*. Baskı. Nobel Tıp Kitabevleri, 2015: 40-150.
81. Keller JM. *Motivational design for learning and performance: The ARCS model approach*. Springer Science & Business Media, 2009: 7-320.
82. Dinçer S, Doğanay A. Öğretim Materyali'ne İlişkin Motivasyon Ölçeği (ÖMMÖ) Türkçe uyarlama çalışması. *İlköğretim Online*, 2016, 15.
83. Dikmen Y, Korhan A, Esra. *Hemşirelik Esasları Klinik Uygulama Rehberleri: Video Sunumu*. Baskı. Ankara, Akademisyen Kitap Evi, 2016: 1-212.

84. Pintrich P, Maehr M. Advances in motivation and achievement: Motivating students, improving schools. *Bingley: Emerald Grup Publishing Limited*, 2004.
85. Ahmed W, Bruinsma M. A Structural Model of Self-concept, Autonomous Motivation and Academic Performance in Cross-cultural Perspective. 2006: 551-569.
86. Hülya K, Sözbilir M. Yaşam temelli ARCS öğretim modeliyle 9. sınıf kimya dersi “Hayatımızda Kimya” ünitesinin öğretimi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2011, 30: 29-62.
87. Slavin RE. *Educational psychology: Theory and practice*. Baskı. 2019: 258-288.
88. Barata G, Gama S, Jorge J, Gonçalves D In *Engaging engineering students with gamification*, 2013 5th International Conference on Games and Virtual Worlds for Serious Applications (VS-GAMES), (editör).^(editörler). IEEE: 2013; 1-8.
89. Rouse KE. Gamification in science education: The relationship of educational games to motivation and achievement. 2013.
90. Gallegos C, Tesar AJ, Connor K, Martz K. The use of a game-based learning platform to engage nursing students: A descriptive, qualitative study. *Nurse education in practice*, 2017, 27: 101-106.
91. Boctor L. Active-learning strategies: The use of a game to reinforce learning in nursing education. A case study. *Nurse education in practice*, 2013, 13: 96-100.
92. Hamari J, Koivisto J, Sarsa H In *Does gamification work?--a literature review of empirical studies on gamification*, 2014 47th Hawaii international conference on system sciences. 2014; 3025-3034.
93. Corell A, Regueras LM, Verdú E, Verdú MJ, de Castro JP. Effects of competitive learning tools on medical students: A case study. *PloS one*, 2018, 13.

- 94.** Turgut T. İlköğretim 7. sınıf matematik konularının öğretiminde soru-cevap metodu ile analogi metodunun öğrencilerin matematik başarılarına etkileri yönünden karşılaştırılması. Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2007; 66-68.

EKLER

EK-1 ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı:	Güzel Nur ARAS
Doğum tarihi:	28 Ocak 1997
Doğum Yeri:	Balıkesir/Susurluk
Medeni Hali:	Bekâr
Uyruğu:	T.C.
Adres:	Fırat Mahallesi Sağlık Yerleşkesi A/ B Blok 04100 Merkez, Ağrı – Türkiye
Tel:	0554 168 04 15
Faks:	-
E-mail:	gnaras@agri.edu.tr
Eğitim	
Lise:	Muş Anadolu Alparslan Sağlık Meslek Lisesi
Lisans:	Muş Alparslan Üniversitesi, SYO, Hemşirelik Bölümü
Yüksek lisans:	Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Esasları Ana Bilim Dalı (2018)
Doktora:	-
Yabancı Dil Bilgisi	
İngilizce:	İyi
Almanca:	-
Rusça:	-
Üye Olunan Mesleki Kuruluşlar	
İlgi Alanları ve Hobiler	
Yemek yapmak, Ders çalışmak, Film izlemek, Balık bakmak.	

EK-2. ETİK BİLDİRİM VE İNTİHAL BEYAN FORMU

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Graduate School of Health Sciences

ETİK BİLDİRİM VE İNTİHAL BEYAN FORMU

Hemşirelik Esasları ana bilim dalında Yüksek Lisans Tezi olarak *Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ* danışmanlığında sunulan “Soru-Cevap ve Kahoot Yöntemi ile Yapılan Pekıştirmenin Hemşirelik Öğrencilerinin Başarı ve Motivasyon Düzeylerine Etkisinin Karşılaştırılması” başlıklı çalışmanın tarafımızdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını, yararlanılan eserlerin kaynakçada gösterildiğini, Sağlık Bilimleri Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre yazıldığını, Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından belirlenmiş olan Turnitin Programı benzerlik oranlarının aşılmadığını ve aşağıdaki oranlarda olduğunu beyan ederiz.

Tez Bölümleri	Tezin Benzerlik Oranı (%)	Maksimum Oran (%)
Giriş	0	15
Genel Bilgiler	9	30
Materyal ve Metod	11	35
Bulgular	7	10
Tartışma	3	15

Beyan edilen bilgilerin doğru olduğunu, aksi halde doğacak hukuki sorumlulukları kabul ve beyan ederiz. 7/8/ 2020

Güzel Nur ARAS

Öğrenci Adı-Soyadı

İmza

Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ

Danışman Adı-Soyadı

İmza

* Tez ile ilgili YÖKTEZ’de yayınlamasına ilişkin bir engelleme var ise aşağıdaki alanı doldurunuz.

Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

EK-3. ETİK KURUL ONAY FORMU

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURUL

Tarih: 18.11.2019

Sayı: 60

KONU: Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğünün 18.11.2019 tarih ve E.25268 sayılı yazısı

KISACA ÖZET:

Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğünün ilgi yazısına istinaden Arş. Gör. Güzel Nur ARAS ve Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ'nin "Soru-Cevap ve Kahoot Kullanımının Hemşirelik Öğrencilerinin Başarı ve Motivasyon Düzeylerine Etkisi" (Effect of Question and Answer and Kahoot Use on the Success and Motivation Levels of Nursing Students) isimli bilimsel araştırması için kurulumuzdan izin istenmiş olup, araştırma dosyası belirtilen yazı ekinde kurulumuza gönderilmiştir.

KONU İLE İLGİLİ KİŞİLER:

Arş. Gör. Güzel Nur ARAS ve Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ

KONU İLE İLGİLİ YARARLANILAN VERİLER / KAYNAKLAR / DOKÜMANLAR

1. 18.11.2019 tarih ve E.25268 Sayılı Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğü yazısı
2. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesinin Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Yönergesi
3. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Etik İlkeleri
4. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi,
5. Helsinki Bildirgesi,
6. Dünya Hekimler Birliğinin ilke Bildirgeleri,
7. Amerikan Kimya Derneği (ACS) ilkeleri
8. Amerikan Psikologlar Derneği'nin (APA) Deontoloji ilkeleri,
9. TÜBİTAK Araştırma - Yayın Etiği,
10. T.C. Anayasası, Yasalar ve ilgili mevzuat

Yapılan etik kurul toplantısı sonuçları;

1. Arş. Gör. Güzel Nur ARAS ve Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ'nin araştırmacılığını yaptığı araştırma dosyası kurul üyelerine gönderilmiştir. Söz konusu dosya kurul üyeleri tarafından incelenerek, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu 18.11.2019 tarihi saat 14:30'da araştırma ile ilgili başvuruyu görüşmek üzere Prof. Dr. Güray OKYAR başkanlığında toplanmıştır.

2. Arş. Gör. Güzel Nur ARAS ve Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ'nin araştırmacılığını yaptığı araştırma dosyası Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Yönergesi madde 3, 9, 10, 11, 12 ve 13'e göre incelenmiş olup, yapılacak araştırmaya izin verilmesine oy birliğiyle karar verilmiştir.

Tarih: 18.11.2019

Sayı: 60

	Adı Soyadı	Görev Yeri	Görevi	İmza
1	Prof. Dr. Güray OKYAR	Sağlık Bilimleri Ens. Müd.	Başkan	
2	Doç. Dr. Serkan KAPUCU	Eğitim Fakültesi	Üye	
3	Doç. Dr. Abdulcebbar KAVAK	İslami İlimler Fakültesi	Üye	
4	Doç. Dr. Emine TEYFUR	Fen Edebiyat Fakültesi	Üye	
5	Dr. Öğr. Üyesi Tuba AYDIN	Eczacılık Fakültesi	Üye	
6	Dr. Öğr. Üyesi Şenay ARLI	Sağlık Yüksek Okulu	Üye	
7	Dr. Öğr. Üyesi Tayfun KARATAŞ	Sağlık Hizm. MYO Müd.	Üye	
8	Yılmaz SABUNCU	Hukuk Müşavirliği	Raportör	

EK-4. KURUM İZİNİ

Evrak Tarih ve Sayısı: 19/11/2019-E.25449

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

Sayı : 95531838-900
Konu : Yasal İzin Belgesi

İLGİLİ MAKAMA

İlgi : 18/11/2019 tarihli ve 25268 sayılı yazı.

Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğü'nün ilgi yazısına istinaden Arş. Gör. Güzel Nur ARAS ve Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ'nin "Soru-Cevap ve Kahoot Kullanımının Hemşirelik Öğrencilerinin Başarı ve Motivasyon Düzeylerine Etkisi" (Effect of Question and Answer and Kahoot Use on the Success and Motivation Levels of Nursing Students) isimli bilimsel araştırması için "Etik Kurul Onay Belgesi" ile "Yasal İzin Belgesi" istenmektedir.

Adı geçenin çalışması etik kurul tarafından incelenerek oy birliği ile uygun görülmüştür. Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Prof. Dr. Güray OKYAR
Etik Kurulu Başkanı

19/11/2019 Ş.Müd.

Yılmaz SABUNCU

Mevcut Elektronik İmzalar

GÜRAY OKYAR (Etik Kurulu - Başkan) 19/11/2019 16:09

Evrak Doğrulama için : https://ebys.agri.edu.tr/en/Vision/Validate_Doc.aspx?V=BEL53N194

Adres:Erzurum yolu üzeri 4. km Rektörlük Kampüsü Merkez/AĞRI
Telefon:04722159863 Faks:04722151182
e-Posta: gensek@agri.edu.tr Elektronik Ağ:genelsekreterlik.agri.edu.tr

Ayrıntılı bilgi için: Yılmaz SABUNCU
Unvanı: Şube Müdürü
Dahili No: 1317

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Pin Kodu: 87571

EK-5. ÖĞRENCİ BİLGİ FORMU

- 1- Yaş:
- 2- Cinsiyet: 1-) Kadın 2-)Erkek
- 3- Aile yapısı: 1-) Çekirdek 2-)Geniş 3)Parçalanmış
- 4- Kardeş sayısı:
- 5- Şuan nerde ikamet ediyorsunuz ? 1-)Aile Evi 2-) Yurt 3-)Öğrenci evi
- 6- Annenizin eğitim durumu: 1-) Okur-yazar değil 2-) Okur-yazar 3-) İlkokul
4-) Lise 5-)Yüksekokul ve üstü
- 7- Babanızın eğitim durumu: 1-) Okur-yazar değil 2-) Okur-yazar
3-) İlkokul 4-) Lise 5-)Yüksekokul ve üstü
- 8- Gelir durumunuzu nasıl algılıyorsunuz?
1-) Gelir giderden az 2-) Gelir gidere denk 3-) Gelir giderden az
- 9- En uzun yaşadığınız yer: 1-) Köy 2-) İlçe 3-)Kent
- 10- Bölüme isteyerek mi geldiniz? 1-) Evet 2-)Hayır
- 11- Kendini mesleğe ait hissetme durumu? 1-) Ait hissediyorum 2-) Ait hissetmiyorum
- 12- Herhangi bir rahatsızlığınız var mı? 1-) Evet 2-) Hayır
- 13- Mobil oyunları oynamayı seviyor musunuz? 1-)Evet 2-)Hayır
- 14- Günde kaç saat mobil oyun oynuyorsunuz?.....
- 15- En çok bilgi temini yapılan yer: 1-)Kitaplar 2-)Eğitmen 3-)Ail eve arkadaşlar
4-) Kitle iletişim araçları
- 16- Eğitim için video izleme durumu: 1-)Evet 2-)Hayır
- 17- Eğitim için oyun oynama durumu: 1-)Evet 2-)Hayır
- 18- Ayda okunan kitap sayısı: 1-)1-2 2-)3-4 3-)5 ve üstü

EK-6. BAŞARI TESTİ 1

1. Enfeksiyon zinciri döngüsünün son aşaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A- Rezervuardan çıkış kapısı B- Bulaşma yolu C- Etkilenecek bir konakçı
D- Rezervuar ya da patojenin gelişmesi için bir kaynak E- Enfeksiyon ajanı ya da patojen

2. Aşağıdakilerden hangisi mikroorganizmaların ya da parazitlerin hastalığa yol açma potansiyellerinin bağlı olduğu faktörlerden değildir?

- A- Yeterli sayıda mikroorganizma B- Mikroorganizmanın virülansı C- Bireyin yaşı
D- Bireyin bağışıklık sisteminin yeterliliği E- Bireyin mikroorganizma ile temas süresi

3. Aşağıdaki ifadelerden hangisi enfeksiyon kontrolü için doğrudur?

- A- Geçici mikroorganizmalar bireyin normal aktiviteleri sırasında diğer canlılar ya da cisimlerle teması sırasında cilde geçer.
B- Mikroorganizmaların varlığı kişinin her zaman hastalanmasına yol açar.
C- Patojen etkeni, hastalık semptomu göstermeyen ancak başkasına bulaşabilecek patojenleri vücutlarında taşıyan kişilerdir.
D- Laboratuvarlar, patojenin yaşayabileceği, büyüyüp çoğalabileceği doğal ortamlardır.
E- En genel rezervuar böcektir.

4. Aksırma ve öksürme ile etken havada asılı kalır ve bu havanın solunması ile bulaşma olur. Bu yolla bulaşmayadenir. Birçok hastalık (nezle, grip, suçiçeği) bu bulaş yolu ile geçmektedir.

Cümlede boşluk bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A- Damlacık yolu ile bulaşma B- Kan yolu ile bulaşma C- Temas yolu ile bulaşma
D- Fekal yolla bulaşma E- Oral yol ile bulaşma

5. I. Stres

- II. Vücut boşluklarının pH düzeyi
III. Belirli hastalıklara genetik eğilim
IV. Tedavi amacı ile uygulanan girişimler

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri hassas konakçıda enfeksiyon gelişmesini etkileyen özelliklerdendir?

- A- Yalnız I
B- Yalnız IV
C- II ve III
D- I, II ve III
E- I, II, III ve IV

6. Aşağıdakilerden hangisi enfeksiyon sürecinin ilk aşamasıdır?

- A- Uyku dönemi B- Kuluçka dönemi C- İlk belirti ve bulguların görüldüğü dönem
D- Hastalık dönemi E- İyileşme dönemi

7. Aşağıdakilerden hangisi enfeksiyon sürecinde akut semptomların ya da enfeksiyonun kaybolduğu dönemdir?

- A- Uyku dönemi B- Kuluçka dönemi C- İlk belirti ve bulguların görüldüğü dönem
D- Hastalık dönemi E- İyileşme dönemi

8. Vücudun yaralanma, enfeksiyon veya irritasyona verdiği hücresel yanıtı aşağıdakilerden hangisidir?

- A- İnflamasyon B- Kolonizasyon C- Patojenizasyon
D- İnspeksiyon E- Kontaminasyon

9. Bir alan ya da objede var olan organizmaların sayısını azaltmak ve yayılmasını önlemek amacıyla kullanılan uygulamalar aşağıdakilerden hangisidir?

- A- Tıbbi Asepsi B- Aseptik teknik C- Kontaminasyon
D- Sterilizasyon E- Dezenfeksiyon

10. Sağlık bakım kurumlarında bulunan, tekrar kullanılabilir araçların dezenfeksiyon ve sterilizasyonundan sorumlu olan yer aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A- Temizlik bakım üniteleri
B- Ameliyathane
C- Cerrahi servis
D- Sterilizasyon üniteleri
E- Acil servis

11. Cansız objelerde kullanılan kimyasallar aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

- A- Kimyasal solüsyon B- Bakterisit C- Germisid D- Sterilizan E- Dezenfektan

12. I- Koku
II- Temas süresi
III- Mikroorganizmaların direnci
IV- Kullanılan dezenfektanın tipi
V- Kullanılan dezenfektanın renk konsantrasyonu

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri dezenfeksiyonun etkinliğini etkileyen faktörlerdendir?

- A- Yalnız I
B- Yalnız II
C- I, III
D- I, II, III ve IV
E- II, III ve IV

13. I- Tansiyon aleti
II- Kardiyak kateterler
III- Üriner kateterler
IV- İmplantlar
V- Tedavi tepsi

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri sterilizasyon kriterlerine göre kritik malzemelerdir?

- A- Yalnız I
B- Yalnız II
C- I, III
D- I, II, III ve IV
E- II, III ve IV

14. I- Mikrodalga ile sterilizasyon
II- Kuru ısı ile sterilizasyon
III- İyonize ışın ile sterilizasyon
IV- Fibrilasyon ile sterilizasyon
V- Süzme (filtrasyon) ile sterilizasyon

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri sterilizasyon yöntemleridir?

- A- Yalnız I B- II ve III C- III ve IV D- I, II, IV ve V E- I, II, III ve V

15. Enjektör, iğne ve ameliyat sütür materyallerinin sterilizasyonu için kullanılan bu yöntem çok pahalı bir yöntemdir. HIV virüsü ve diğer bütün mikroorganizmalarla bulaşmış aletlerin sterilizasyonunda kullanılır. Bunu sterilizasyon için PUVA, PUVD, X, Gamma ve Beta Işınları kullanılır.

Açıklaması verilen ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A- Kaynatma ile sterilizasyon B- Kuru ısı ile sterilizasyon
C- İyonize ışın ile sterilizasyon D- Mikrodalga ile sterilizasyon
E- Süzme(filtrasyon) ile sterilizasyon

- 16. Aşağıdakilerden hangisi germisitin kullanım alanıdır?**
A- Hem antiseptikleri hem de dezenfektanları içine alan ve genel olarak mikroorganizmaları öldüren maddelerdir.
B- Bakterileri öldüren maddelerdir.
C- Virüsleri öldüren maddelerdir.
D- Mantarları öldüren maddelerdir.
E- Mikroorganizmaların sporlu şekillerini öldüren maddelerdir.
- 17. Bakteriyel endosporlar hariç mikroorganizmaların tümünü 20 dakikada öldürebilen, ayrıca 6-10 saat gibi uygulama süresinde bakteriyel endosporları öldürme etkisine sahip olan ve sterilizasyon sağlayabilen dezenfektanlar aşağıdakilerden hangisidir?**
A- Yüksek seviyeli dezenfektanlar
B- Orta seviyeli dezenfektanlar
C- Düşük seviyeli dezenfektanlar
D- Uzun seviyeli dezenfektanlar
E- Kısa seviyeli dezenfektanlar
- 18. I- CDC bütün delici ve kesici aletlerin atık poşetlerine atılmasını önermektedir.**
II- Bulaşıcı hastalığı olan bütün bireylerin özel bir odada bulundurulmasına gerek yoktur.
III- Yaralanmaların büyük bir kısmının kesici aletlerin kapaklarının yeniden kapatılması sırasında gerçekleştiğini ve asla kapakların kapatılmamasını önermektedir.
İzolasyon önlemleri ile ilgili yukarıdakilerden hangisi/hangileri doğrudur?
A- Yalnız I
B- Yalnız II
C- I ve III
D- II ve III
E- I, II ve III
- 19. I- Eğer steril paket nem alırsa mikroorganizmalar steril objeye ulaşır.**
II- Steril bir malzemeye ya da ortama steril ile temas etme steriliteyi korur.
III- Steril ile temize temas kontaminasyona neden olur.
IV- Uzun süre havayla temas eden steril obje steril olarak kalır.
Cerrahi asepsi ilkeleri ile ilgili yukarıdakilerden hangisi/hangileri doğrudur?
A- I, II, III ve IV
B- I, II ve III
C- III ve IV
D- I ve III
E- Yalnız IV
- 20. Aşağıdaki uygulamalardan hangisinde hijyenik el yıkama gerekir?**
A) Eller kirlendikçe
B) Tuvalete girmeden önce
C) Hastaya temastan sonra
D) Hastadan hastaya geçmeden önce
E) Göreve başlamadan önce
- 21. Hastane enfeksiyonlarının önlenmesinde en etkili ve ucuz yol hangisidir?**
A-Antibiyotik kullanma
B- Hastayı izole etme
C-El yıkama
D-Hastaneyi ilaçlama
E-Enfeksiyon kaynaklarını tespit etme
- 22. Aşağıdakilerden hangileri tıbbi atık değildir?**
A-İğne ucu
B-Organ ve vücut atıkları
C-Kanla kontamine olmuş nesnelere
D-Farmasötik atıklar
E-Mikrobiyoloji atıkları
- 23. Aşağıdakilerden hangisi patolojik atıklardan değildir?**
A-Anatomik atık dokular
B-Organ ve vücut parçaları
C-Otopsi esnasında ortaya çıkan vücut sıvıları
D-Kan, kan ürünleri ve bunlarla kontamine olmuş nesnelere
E-Ameliyat esnasında ortaya çıkan vücut sıvıları
- 24. Aşağıda verilen atıkların hangisi kırmızı poşete atılmalıdır?**
A-Enjektörler
B-Peçeteler
C-Meyve atıkları
D-İlaç şişeleri
E-Ambalaj atıkları
- 25. Aşağıdakilerden hangisi atıkların imhasında kullanılan yöntemlerden değildir?**
A-Yakıp kül etme
B-Sıhhi kanalizasyon
C-Kimyasal işlem ve dezenfeksiyon
D-Tarım topraklarına gömme
E-Açık denize atma

EK-7. ÖĞRETİM METARYALİNE İLİŞKİN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ (ÖMMÖ)

	5. Çok Doğru	4. Doğru	3. Orta Derecede Doğru	2. Biraz Doğru	1. Doğru değil	
1.	Bu dersi ilk gördüğümde benim için kolay olacağını düşündüm.	5	4	3	2	1
2.	Bu dersin başında ilgimi çeken ilginç şeyler vardı.	5	4	3	2	1
3.	Bu ders materyalini/aracını (bilgisayar, kitap gibi) tahmin ettiğimden daha kolay anladım.	5	4	3	2	1
4.	Giriş bilgilerini okuduktan/dinledikten sonra, bu dersten neler öğrenmem gerektiğinden emin oldum.	5	4	3	2	1
5.	Bu dersin alıştırmalarını yapmak, bana başarı duygusu kazandırdı.	5	4	3	2	1
6.	Bu dersin içeriğinin önceden öğrendiklerimle nasıl ilişkisi olduğu benim için açık ve netti.	5	4	3	2	1
7.	Ders materyalinde/aracında olması gerektiği kadar bilgi vardı. Önemli olan şeyleri ayırabildim.	5	4	3	2	1
8.	Bu derste kullanılan materyal/ders aracı dikkat çekiciydi.	5	4	3	2	1
9.	Bu ders materyalinin/aracının, bazı insanlar için nasıl önemli olabileceğini gösteren resim, hikaye ya da örnekler vardı.	5	4	3	2	1
10.	Bu dersi başarıyla tamamlamak benim için önemliydi.	5	4	3	2	1
11.	Yazıların/seslerin kalitesi, derse dikkatimi vermeme kolaylaştırdı.	5	4	3	2	1
12.	Bu derse çalıştıkça konuları öğreneceğimden emin oldum.	5	4	3	2	1
13.	Bu dersten o kadar keyif aldım ki bu konuyla ilgili daha çok şey öğrenmek istedim.	5	4	3	2	1
14.	Bu materyalde/ders aracında ders anlatımları zevkliydi.	5	4	3	2	1
15.	Bu materyalin/ders aracının içeriği ilgimi çeken konulara göre hazırlanmıştı.	5	4	3	2	1
16.	Bilgilerin ders materyalinde düzenleniş biçimi, dikkatimi vermeme kolaylaştırdı.	5	4	3	2	1
17.	Ders materyalinde, bu derste bilgileri insanların nasıl kullandığına dair örnekler ve açıklamalar vardı.	5	4	3	2	1
18.	Bu derste alıştırmalar çok kolaydı.	5	4	3	2	1
19.	Bu derste merak uyandıran şeyler vardı.	5	4	3	2	1
20.	Bu dersi çalışmaktan gerçekten zevk aldım.	5	4	3	2	1
21.	Bu derste konu tekrarların sayısı yeterliydi. Hiç sıkılmadım.	5	4	3	2	1
22.	Bu derste bilgiler ve bilgilerin verilmiş şekli, bu dersin önemli olduğunu düşünmemi sağladı.	5	4	3	2	1
23.	Bu derste tahmin etmediğim ya da şaşırtıcı ve yararlı bilgiler öğrendim.	5	4	3	2	1
24.	Bu dersi bir süre çalıştıktan sonra, bu dersten başarılı olacağıma emin oldum.	5	4	3	2	1
25.	Alıştırmalardan sonraki dönütler (geri bildirimler/yorumlar) çalışmamın karşılığını aldığımı hissetmemi sağladı.	5	4	3	2	1
26.	Okuma parçaları, alıştırmalar, resimler, videolar, sesler gibi çeşitli öğeler derse dikkatimi vermeme yardımcı oldu.	5	4	3	2	1
27.	Ders materyalindeki yazıların şekli benim için uygundu.	5	4	3	2	1
28.	Bu dersin içeriğini, kendi hayatımdaki şeylerle ilişkilendirebildim.	5	4	3	2	1
29.	Bu dersi başarıyla tamamlamak kendimi iyi hissettirdi.	5	4	3	2	1
30.	Bu ders içeriğinin, benim için faydalı olacağına inandım.	5	4	3	2	1
31.	Bu ders materyalinin tüm bölümlerini anladım.	5	4	3	2	1
32.	Ders materyali içeriği iyi hazırlanmıştı. Bu nedenle derste başarılı olacağıma dair güvenim arttı.	5	4	3	2	1
33.	Ders o kadar güzel hazırlanmıştı ki bu dersi işlemek benim için bir zevkti.	5	4	3	2	1

EK-8. BAŞARI TESTİ 2

1. Patojenlerin konakçının vücuduna girmesi veya üzerine yerleşmesi ve orada çoğalması aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

- A- Lokalizasyon B- Kolonizasyon C- Enfeksiyon
D- Enfeksiyon etkeni E- Rezervuar

2. Enfeksiyon zinciri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A- Enfeksiyon zincirinin ilk döngüsü enfeksiyon ajanıdır.
B- Enfeksiyon zincirinin altıncı döngüsü rezervuardır.
C- Enfeksiyon zincirinin dördüncü döngüsü rezervuardan çıkış kapısıdır.
D- Enfeksiyon zincirinin üçüncü döngüsü bulaşma yoludur.
E- Enfeksiyon zincirinin altıncı döngüsü konakçıya giriş kapısıdır.

3. Aşağıdakilerden hangisi enfeksiyon etkenleri için en genel rezervuardır?

- A- Hayvan B- Besin C- Su D- Böcek E- İnsan

4. Aşağıdakilerden hangisi hastalık semptomu göstermeyen ancak başkasına bulaşabilecek patojenlere sahip olunması durumudur?

- A- Rezervuar B- Etken C- Kaynak D- Taşıyıcı E- Parazit

5.; kan, deri ve muköz membranlar, solunum yolu, genitoüriner sistem, gastrointestinal sistem ve plasentadan fetüse olabilmektedir.

Cümlede boşluk bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A- Çıkış kapısı B- Kaynak C- Bakteri D- Patojen E- Rezervuar

6. Aşağıdakilerden hangisi fetal dönemde görülen enfeksiyonlardır?

- A- Hematolojik enfeksiyonlar
B- Kolonize enfeksiyonlar
C- Lokal enfeksiyonlar
D- Konjenital enfeksiyonlar
E- Sistemik enfeksiyonlar

7. Aşağıdakilerden hangisi enfeksiyon sürecinde patojenin vücuda girmesi ile ilk belirtilerin görülmesi arasında geçen süredir?

- A- Uyku dönemi
B- Kuluçka dönemi
C- Hastalık dönemi
D- İlk belirti ve bulguların görüldüğü dönem
E- İyileşme dönemi

8. Vücudun bir bölgesinde hassasiyet, kızarıklık ve ağrı gibi semptomlar göstermesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A- Lokalize enfeksiyon
B- Sistemik enfeksiyon
C- Kolonizasyon
D- Genel enfeksiyon
E- Kontaminasyon

9. Aşağıdakilerden hangisi hastalık yapan patojen mikroorganizmaların yokluğunu ifade eder?

- A- Asepsi B- Aseptik teknik C- Kontaminasyon
D- Klonizasyon E- Dezenfeksiyon

10. Aşağıdakilerden hangisi patojen mikroorganizmaların varlığı olan, bir alana ya da objeye mikroorganizmanın bulaştığını ifade etmektedir?

- A- Tıbbi Asepsi B- Aseptik teknik C- Kontaminasyon
D- Sterilizasyon E- Dezenfeksiyon

11. Aşağıdakilerden hangisi bir nesne veya bir yüzey üzerindeki mikroorganizmaların sayısını, oldukça güvenli bir düzeye indirilmesidir?

- A- Tıbbi Asepsi B- Aseptik teknik C- Sanitasyon
D- Sterilizasyon E- Dezenfeksiyon

12. Aşağıdakilerden hangisi canlı yüzeyde kullanılan kimyasallardır?

- A- Tıbbi Asepsi
B- Antiseptik
C- Sanitasyon
D- Sterilizasyon
E- Dezenfeksiyon

13. I- Solunum ve anestezi araçları
II- İntravasküler kateterler
III- Gastrointestinal endoskoplar
IV- Endotrakeal tüpler
V- Diyaframa uygun halkalar

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri sterilizasyon kriterlerine göre yarı kritik malzemelerdir?

- A- Yalnız I
B- I, III, IV ve V
C- Yalnız III
D- I, II, III ve IV
E- Yalnız II

14. I- Koku
II- Etki Süresi
III- Ortamın Nem Oranı
IV- Isı Derecesi
V- Renk

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri ısı ile sterilizasyonda etkili olan faktörlerdendir?

- A- II, III ve IV
B- II ve III
C- III ve IV
D- I, II, ve V
E- Yalnız I

15. Aşağıdakilerden hangisi fungusitin kullanım alanıdır?

- A- Hem antiseptikleri hem de dezenfektanları içine alan ve genel olarak mikroorganizmaları öldüren maddeler için kullanılır.
B- Bakterileri öldüren maddelerdir.
C- Virusları öldüren maddelerdir.
D- Mantarları öldüren maddelerdir.
E- Mikroorganizmaların sporlu şekillerini öldüren maddelerdir.

16. Aşağıdakilerden hangisi bakteri endosporları hariç, tüberküloz basili ve diğer mikroorganizmalara < 10 dakikada etki eden dezenfektanlar

- A- Yüksek seviyeli dezenfektanlar
B- Orta seviyeli dezenfektanlar
C- Düşük seviyeli dezenfektanlar
D- Mikrodalga ile sterilizasyon
E- Süzme(filtrasyon) ile sterilizasyon

17. Açık yaranın kontaminasyonunu önlenmesini sağlayan, ameliyathane ortamını dış ortamdan izole etmeyi sağlayan steril ortamı gerektiren, bir obje ya da alandaki patojenleri sporları dahil, tüm mikroorganizmaları yok etmeye yönelik uygulamaları içeren asepsi türü aşağıdakilerden hangisidir?
- A- Spesifik asepsi
B- Sterilizasyonel asepsi
C- Dezenfeksiyonel asepsi
D- Cerrahi asepsi
E- Tıbbi asepsi
18. Aşağıdaki faktörlerden hangisi bireyi enfeksiyona yatkın hale getirmez?
- A) Yetersiz beslenme
B) Adölesan dönemi
C) Yorgunluk
D) Stres
E) Genetik yatkınlık
19. ‘Bağışıklama’ enfeksiyon zincirinin hangi halkasına yönelik bir uygulamadır?
- A)Bulaşma yolu B)Giriş yolu C)Kaynak D)Etken E)Kişi duyarlılığı
20. Aşağıdakilerden hangisi enfeksiyon zincirini kırmak için yapılan uygulamalardan biri değildir?
- A) Asepsi kurallarına uyma
B)Uygun antibiyotik kullanım
C)Bağışıklama
D)Hastanın fizik muayenesini yapma
E)İzolasyon uygulama
21. Fiziksel ya da kimyasal özelliklerinden dolayı ya da yasal nedenler dolayısıyla özel işleme tabi olması gereken atıklar aşağıdakilerden hangisidir?
- A)Tehlikeli atıklar
B)Radyoaktif atıklar
C)Evsel atıklar
D)Enfeksiyöz atıklar
E)Delici kesici atıklar
22. Aşağıdakilerden hangisi kesici ve delici atıklardan değildir?
- A)İğne ucu B)Bistüri C)Basınçlı kap D)Lam-lamel E)Cam pipet
23. Aşağıdaki poşetlerden hangisi tıbbi kuruluşlarda üretilen evsel nitelikli atıkların toplanmasında kullanılır?
- A)Kırmızı B)Siyah C)Mavi D) Sarı E)Turuncu
24. Aşağıda verilen atıkların hangisi mavi poşete atılmalıdır?
- A)Tıbbi malzeme ambalajlamasında kullanılan kağıtlar
B)Nazogastrik sonda
C) Trakeostomi kanülü
D)İdrar torbası ve bağlantıları
E)Ortamda oluşan ve organik olmayan atıklar
25. Aşağıdakilerden hangisi atıkların imhasında kullanılan yöntemlerden değildir?
- A)Mikrodalga ışınlama
B)Açık denize atma
C)Çöpleri boş topraklara gömmek
D)Geri dönüşüm
E)Oksitleme

EK-9. GÖNÜLLÜLERİN BİLGİLENDİRİLMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROTOKOLÜ

GÖNÜLLÜLERİN BİLGİLENDİRİLMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROTOKOLÜ

12.11.2019

GÖNÜLLÜLERİN BİLGİLENDİRİLMİŞ OLUR FORMU

Bu çalışma bilimsel bir araştırma olup, araştırmanın adı “Soru-Cevap ve Kahoot Kullanımının Hemşirelik Öğrencilerinin Başarı ve Motivasyon Düzeylerine Etkisi”dir. Araştırma, hemşirelik eğitiminde kullanılabilecek iki yöntemin hemşirelik öğrencilerinin başarı ve motivasyonu üzerindeki etkisini incelemek amacıyla planlanmıştır.

Araştırmada sizden ‘**Öğrenci Bilgi Formu**’, ‘**Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği**’, ‘**Başarı Testi 1**’, ve ‘**Başarı Testi 2**’ yi doldurmanız istenecektir. Veri toplama formlarındaki soruları dikkatlice cevaplamanız sizin sorumluluğunuzdadır. Formları dikkatlice okumanız ve özenle cevaplamanız çalışmanın sonuçlarının güvenilirliği açısından önemlidir. Formların doldurma süresi yaklaşık 25-35 dakika sürmektedir.

Araştırmada sizin için herhangi bir risk faktörü söz konusu değildir. Herhangi bir not verme gibi girişimler yapılmayacaktır. Bu araştırmada yer almanız nedeniyle size hiçbir ödeme yapılmayacaktır. Araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır ve araştırma başladıktan sonrada vazgeçme hakkına sahipsiniz. Ayrıca araştırmanın yapılabilmesi için kurumlardan da gerekli izinler alınmıştır.

Araştırmada yer almayı reddedebilirsiniz; bu durum sizin eğitim sürecinizi herhangi bir şekilde olumsuz olarak etkilemeyecektir. Araştırmanın sonuçları bilimsel amaçla kullanılacaktır. Size ait tüm bilgiler gizli tutulacaktır.

Yukarıda gönüllüye araştırmadan önce verilmesi gereken metni okudum. Bunlar hakkında bana yazılı ve sözlü açıklamalar yapıldı. Bu koşullarla söz konusu klinik araştırmaya kendi rızamla, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Gönüllünün Adı- Soyadı:

İmzası:

Adresi (varsa telefon no, e- posta):

Araştırmacı:

Arş. Gör. Güzel Nur ARAS

İmzası:

EK-10. TEZ ADI DEĞİŞİKLİĞİ BİLDİRİM FORMU

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Graduate School of Health Sciences

TEZ ADI DEĞİŞİKLİĞİ BİLDİRİM FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı	Güzel Nur ARAS
Ana Bilim Dalı	Hemşirelik Esasları
Öğrencinin Kayıtlı Olduğu Program Türü	Yüksek Lisans

Hemşirelik Esasları Ana Bilim Dalı Başkanlığına

Danışmanlığımı yürüttüğüm ve yukarıda bilgileri yazılı olan bilim dalımız öğrencisinin Tez adı aşağıda belirtilen şekilde değiştirilmiştir. Bilgilerinize arz ederim. 28.07.2020

Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ

Değişiklik Türü	Tez Adı Değişikliği ☒
Tezin Eski Adı	Soru-Cevap Ve Kahoot Kullanımının Hemşirelik Öğrencilerinin Başarı Ve Motivasyon Düzeylerine Etkisi
Tezin Yeni Adı	Soru-Cevap ve Kahoot Yöntemi ile Yapılan Pekiştirmenin Hemşirelik Öğrencilerinin Başarı ve Motivasyon Düzeylerine Etkisinin Karşılaştırılması
Tezin İngilizce Adı	Comparison of The Effect of Enhancement Achieved by Question-Answer and Kahoot Methods on the Success and Motivation Levels of Nursing Students
Değişikliğin Gerekçesi	Teze daha uygun olduğu düşünülmüştür.

Tez Savunma Jüri Üyeleri			İmza
1	Dr. Öğr. Üyesi Bahar ÇİFTÇİ	Atatürk Üniversitesi/Erzurum	
2	Prof. Dr. Reva BALCI AKPINAR	Atatürk Üniversitesi/Erzurum	
3	Dr. Öğr. Üyesi Meyreme AKSOY	Siirt Üniversitesi/Siirt	